

PREZ. EISENHOWERIS IŠSKRIDO I PANAMA

Poznanės įvykiai vis dar gyvi pasaulio žmonių lūpuose

ROMA. — Laisvojo pasaulio spauda dar vis skelbia iš Poznanės grįžtančių užsieniečių parvežtas žinias, apie teroro priemones, kuriomis Lenkijos komunistai nori įbauginti krašto darbininkus, streikų ir demonstracijų pagalba reikalavusius daugiau laisvės ir duonos. Kalbama įtarytų gyventojų deportacijais, apie tūkstančius areštuotų, apie be teismo suaudytus demonstracijų dalyvių.

Sukilimą matė tūkstančiai užsieniečių

Nevisuomet laisvasis pasaulis išgirdavo apie Workutoj, Kingire ir kitose Rusijos vietose vykstančius sovietinių darbo vergų sukilimus. Negreit jis sužinojo ir apie Lietuvos laisvės kovotojų herojiškas kovas, ginant nuo okupanto savas sodybas ir šventas tautos teises.

Tačiau įvykusį Poznanės darbininkų sukilimą savomis akimis matė tūkstančiai užsieniečių, kurie buvo suvažiuavę į ten vykstančią tarptautinę prekybos parodą.

Šį sukilimą spauda sulygina prieš trejus metus sovietų valdomam Rytų Berlyne įvykusio masiniais darbininkų demonstracijomis, reikalaujant duonos, laisvės ir geresnių gyvenimo sąlygų.

Kaip tada, taip ir šiandien sovietai prieš beginklius darbininkų miniją išėjo su kulkosvaidžiais ir tankais. Kaip tada, taip ir šiandien teišėti darbininkų reikalavimai buvo nutildyti švino ugnimi. Kaip 1953 metais Berlyne, taip ir Poznanėje užsieniečiai matė giliai jaudinančių scenų.

Antroji Poznanės sukilimo auka buvo vienas lenkų karys, kuris atsisakė šauti į darbininkų miniją. Dėl to sovietinio karininko jis buvo nušautas vietoje.

Vienas Danijos pirklys iš savo viešbučio lango suskaitė apie 70 sovietišku tankų, kurie šaudė į gatvėmis žygiuojančius darbininkus. Ten pat jis suskaitė apie 30 nušautų darbininkų.

Prezidento August Zaleski pareiškimas

Lenkijos egzilinis prezidentas August Zaleski, kalbėdamas spaudos atstovams apie Poznanės sukilimą, pareiškė, kad pagrindinė demonstracijų priežastis yra labai bloga ekonominė padėtis Lenkijoje ir žemas darbininkų gyvenimo lygis.

Tarptautinės parodos metu Poznanės darbininkai norėjo parodyti užsieniečiams, kokiais rūpesčiais šiandien gyvena komunistų valdomos Lenkijos gyventojai.

Prezidentas Zaleskis išreiškė nuomonę, kad „šiuo metu Lenkijoje nėra galimybių sėkmingai prarasti visuotinį sukilimą“. Gyventojų nepasitenkinimas yra didelis ir visuotinis, bet griežta sovietinė ginkluotų pajėgų kontrolė neleidžia pasireikšti švenčiausiems lenkų tautos polėkiams. „Taikingos darbininkų demonstracijos Poznanėje — pastebėjo egzilinis Lenkijos prezidentas, — komunistinės vyriausybės įsikišimu buvo pavertus kruvinais susirėmimais“.

Vatikano dienraščio žodžiai

Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ sukilimo proga pastebė, kad grieždamasi teroro, komunistinė Lenkijos valdžia praranda gerą progą laimėti bent kiek pasitikėjimo saaviems žodžiams.

Ziaurios teroro priemonės prieš Poznanės darbininkus įro-

do, kad paskutinių dienų tragiški įvykiai tai nebuvo atsitiktiniai — kaip norėtų įkalbėti komunistai — reiškinys, o visuotinio tautos nepasitenkinimo išraiška. Nepasitenkinimo, kurio įtakoje komunistinė Varšuvos vyriausybė pasijuntą nesaugi.

Teroro priemonių naudojimas prieš duonos ir laisvės reikalaujančius darbininkus patvirtina, kad ir po Stalino pasmerkimo sovietinėje sistemoje niekas nepasikeitė, kad komunistas ir toliau reiškia žiauriausią žmogaus ir tautų priešpauą. Komunistų valdomose kraštuose laisvė ir demokratija yra tik tušti žodžiai, tikrovė — tai priešpaua ir persekiojimai.

Sulygina su R. Berlyno gyventojų sukilimu

Londono dienraštis „Daily Mail“ Poznanės darbininkų demonstracijas sulygina su Rytų Berlyno gyventojų sukilimu 1953 metais.

„Du sukilimai, — rašo laikraštis, — be jokios abejonės įrodo, kad komunistas gali išsilaikyti tik teroru. Panaikinkite slaptają miliciją, panaikinkite budelių tarnybas, neteisings teismus, ir komunistas žlugs... Komunistinė ūkio sistema gali būti įgyvendinta tik begalinėmis žmonių kančiomis, — pabrėžia toliau laikraštis. — Ūkininkai niekuomet nebūtų atidavę savo žemės, klausydami vien Markso ir Lenino teorijų. Milionai jų pirmiau turėjo būti išmarrinti badu ir tik po to jie pradėjo klausyti, neatsikalbėdami...“

Nori ginti Lenkijos darbininkus

Tarptautinės laisvųjų sindikatų konfederacijos vykdomasis Komitetas, kurio 17-ji sesija neseniai vyko Briuselyje, iš klausos išsamas pranešimo apie Poznanės įvykius, paskelbė komunikatą, kuriame pareiškama, kad pagrindinė jų priežastis yra žemi darbininkų atlyginimai ir skurdžios gyvenimo sąlygos.

Išreiškęs pasibaisėjimą dėl nežmoniškų priemonių, kuriomis buvo numalšintos taikingos darbininkų demonstracijos, tarptautinis laisvųjų sindikatų konfederacijos komunikatas pabrėžia, kad bus studijuojami visi galimi būdai ginti Lenkijos darbininkams, tapusiems brutalaus komunistinio žiaurumo aukomis.

Griežtą protestą prieš „Poznanės skerdynes“ išreiškė ir tarp tautinės darbo invalidų Federacijos generainis sekretorius Wil Zawter. „Pasiųsti tankus prieš vyrus ir moteris, kurie reikalauja duonos, — rašo tarp kitko invalidų Federacijos generainis sekretorius, — reiškia grįžti į stalininius laikus“.

Planuoja streiką Italijoje

ROMA. — 24 valandų visos Italijos geležinkelių darbininkų streikas yra planuojamas sekančią antradienį. Jį vakar paskelbė šalies didžiosios geležinkelio unijos.

Šv. Panelės Gimimo par. naujoji bažnyčia — Šiluvos šventovė, puošianti „Lietuvių Aikštę“ (Lithuanian Plaza) su savo retu lietuvišku stiliu ir lietuviškais kryžiais.

Sekmadienį bus dedikuota „Lithuanian Plaza“ Chicagoje

CHICAGO, liep. 21 d. — Rytų Chicagoje įvyksta naujai pavadintos „Lietuvių aikštės“ (Lithuanian Plaza) dedikavimas, kuris yra sujungtas kartu su lietuvių karžygių: Dariaus ir Girėno minėjimo iškilėmis prie jų garbei pastatyto paminklo Marquette parke.

Šiose iškilėse svarbiausiu kalbėtoju bus Michigano gubernatorių G. Mennen Williams, o židžius tars: kongresmonas James C. Murray, sanitarinio distrikto prezidentas Antanas Olis, Dariaus - Girėno posto komanduojuojas Joseph G. Kamin. ir kt.

Iškilėms bus pradėtos parodu, kuriame dalyvaus armijos, jūros laivyno ir marinių grupės. Taip pat čia žygiuos ir įvairūs Amerikos Legiono vienetai bei kiti junginiai. Paradas prasidės 1:30 val. nuo 69-tos ir Western gatvių ir eis 69-ta gatve iki Californijos, o tada į šiaurę iki Sacramento Ave.

„Lietuvių aikštės“ (Lithuanian Plaza) formalus pavadinimas buvo suteiktas perėitą pirmadienį, kada Chicago miesto burmistras Daly pasirašė oficialų aktą. Savaitę anksčiau aldermanas John E. Egan (iš 13to wardo) miesto tarybai buvo davęs savo pasiūlymą lietuvių mokslo ir kultūros įstaigoms nusėta sritį pavadinti „Lithuanian Plaza“.

Minėta sritis apima: Marquette Rd., Rockwell St., 68 St., Washtenaw Ave., 69 St. ir Ca-

lifornia Ave. Čia gyvena tūkstančiai lietuvių, kurie kartu su kitų tautiečių pagalba, pastatė Maria-angst. mokyklą, Šv. Kryžiaus ligoninę, Šv. Kazimiero reserų vienuolyno rūmus, gražią parapijos bažnyčią, Dariaus - Girėno paminklą ir kt.

JA Valstybės keis savo užs. politiką?

LONDONAS. — Tuo tarpu, kai daugelis Vakarų spaudos organų kanclerio Adenauerio kelionę į JAV-es aiškina kaip Atlanto fronto pajėgų stiprėjimą ir kuriamosios naujos Europos aktyvėjimą, vis dėlto ir laisvojo spaudos girdėti balsų reiškančių nuomonę: ne tik D. Britanija, bet ir JAV galinčios kiek keisti savo užsienio politiką.

Prie tokių žymių nurodoma: JAV aviacijos šefo pakvietimas į Sov. Sąjungą ir pažadas Zukovo pasiųsti į JAV, numatomas H. Staseno vizitas Maskvoje, pačiose JAV-se stiprėjimas „izolacionizmo“, tvirtėjimas buv. JAV ambasadoriaus Maskvoje, G. Kennano įtakos ir visa eilė kitų.

Lenkijos kasyklose žuvo 11 asmenų

VARSUVA, Lenkija. — Augšt. Silezijoje įvykusiame anglių kasyklos sprogime buvo užmušta 11 asmenų, o 72 sužeisti. Boze Dary kasyklų sprogimas yra skaitomas pačia didžiausia nelaimė Lenkijos anglių kasyklų istorijoje.

(Kaip keliautojai, grįžtantieji į Vakarų praneša, tarp Augšt. Silezijos kasyklų darbininkų yra išsivystę dideli neramumai. Jie taip pat yra nepatenkinti gyvenimo ir darbo aplinkybėmis, kas sužadino ir Poznanės darbininkus sukilti.)

Kas yra Šepilovas ir ko jis siekia

NEW YORKAS. — Daug yra kalbama apie naujojo sovietų užs. reikalų ministerį Šepilovą ir jo tikslus tarptautinėje politikoje. Sakoma, kad Šepilovo uždavinys esąs suklaidinti priešą su Lenino išrastais „taikkaus sambūvio sūkiiais“, sutelkti draugus visokiame perbėgelyje ir suintensyvinti liaudies fronto pagrindu vestiną kovą Azijoje bei Europoje.

Šepilovas — tai Chruščėvo „elektroniniai smegenys“. „Pravdoj“ jo žinioj buvo 14 redaktorių, 350 instruktorių, laikomų „ideologijos saugotojais“, o faktiškai — cenzoriais, masė korespondentų, recenzentų etc., iš viso — apie 1,500 žmonių.

Paties Šepilovo pareiškimu, „savaiame suprantama, su kapitalizmu ideologiniais ir programiais klausimais nebus leidžia masi ir jokius kompromisus“. Dabartiniai tariamieji kompromisai — tai tik taktiniai Sovietų ėjimai. Todėl netenka stebėtis, jog Vakarų vienybės saugotojai ir įžvalgesnieji politikai, kaip Adenaueris ir kiti, dabartinę Sovietų lankėsią taktiką laiko laisvajam pasauliui net pavojingesne už Stalino „grubią politiką“.

Komunistai remia „neutralistus“

WASHINGTON. — „Neutralistinės“ tendencijos laisvajame pasaulyje tuo tarpu smarkiai remiamos komunistų. Pvz. ir Indijoje indų komunistai remia Nehru kongreso partiją, nes tuo būdu Maskva tikisi Nehru su laiku laimėti socialistinė pasaulio direktorijai. Ilgainiui ir pati kongreso partija galinti tapti aiškia socialistų partija, kurioje indų komunistai padėtų sustiprinti jos kairįjį sparną.

Ike dalyvaus Amerikos žemyno kraštų prezidentų pasitarime

WASHINGTON, liep. 20 d. — Šiandien prezidentas Eisenhoweris išskrenda į Panamos konferenciją, kuri tęsis tris dienas ir bus reikšminga dviems atvejais: išmėgins prezidento fizinį pajėgumą po turėtosios vidurių operacijos ir jo sugebėjimus Amerikos žemyno pajėgų suvienijimo darbe.

Dar nevisiškai susveikęs vyriausias šio krašto vadas, žada išskristi šiandien apie vidurnaktį savo asmeniniu lėktuvu — „Columbine III“. Prezidentą lydės 8 žmonių oficiali JAV delegacija, kurioje taip pat bus jo brolis dr. Milton Eisenhoweris ir jo asmeninis gydytojas — maj. gen. Howard Mc C. Snyder.

Prezidentas, kuris vyksta į visos Amerikos žemyno valstybių prezidentų pasitarimą, bus stipriai saugomas slaptosios tarnybos vyrų, nes maža Panamos respublika yra žinoma savo politiniais neramumais ir žudymais. Jos buvusis prezidentas Jose Antonio Remon buvo peršautas kulkosvaidžių šūviais, kada jis 1955 m. stebėjo arklių lenktynes.

Tolimesni prezidento planai

Prezidentas jau dabar planuoja savo meškeriojimo atostogas, kurios turėtų įvykti tuoj po jo kalbos respublikonų tautinėje konvencijoje, prasidedančioje rugpjūčio mėn. 20 d. San Francisco mieste.

Atostogų vieta yra žiūrima Maine ir New Hampshire valstybėse. Vietovė prie Moosebrookneuntic ir Kennebagos ežerų Maine jau yra išvalgyta išvalgyta slaptosios tarnybos agentų.

Eishoweris pradžioje buvo norėjęs vykti atostogoms dar prieš konvenciją, bet, paskutiniu metu pagausėję darbai, pakenkė prezidento planams.

Naujas britų ambasadorius JAV

LONDONAS. — Sir Harold Anthony Caccia yra paskirtas naujuoju britų ambasadoriumi JAVValstybėse. Šis senas prezidento Eisenhowerio draugas pakeis Sir Roger Makins.

Caccia savo diplomatinę karjerą pradėjo 1929 metais. II Pasaulinio karo metu jis yra buvęs Eisenhowerio vyr. būstinės štabo nariu. Nuo 1950 m. birželio mėn. iki 1954 m. lapkričio mėn. Caccia buvo britų augs-tuoju komisaru ir ministriu Austrijai. Pereitais metais jis palydėjo min. pirm. Anthony Eden'į „4 didžiųjų“ konferenciją Šveicarijoje.

Dag Hammarskjold Jeruzalėje

JARUZALĖ. — Jungtinių Tautų gen. sekretorius Dag Hammarskjold vakar kalbėjosi su Izraelio premjeru David Ben-Gurion, užsienių reik. min. Golda Myerson ir UN Palestinos paliaubų šefu maj. gen. E. L. M. Burns. Jų pokalbiai sukosi apie neseniai įvykusį Izraelio-Jordano pasienio incidentą.

Prašo amerikiečius susitvarkyti

HAMBURGAS. — Vienas iš didžiausių Europos laikraščių Hamburgo „Bild Zeitung“, kuris turi 2 1/2 mil. egzempliorių cirkuliaciją, išspausdino vedamąjį, prašantį Vokietijoje esančius GI susitvarkyti. Jo vedama sis, kuris tilpo pirmame puslapyje, išspausdintas angly kalboje, buvo vienas iš vokiečių protestų ženklų prieš amerikiečių kareivių neigiamus darbus Vokietijoje.

● Maskvos radijo vakar pranešė, kad huliganai ir alkoholikai į sovietų kasdieninį gyvenimą nori įvesti buržujiškas bendruomenės manieras.

● Amerikiečiai turistai Prancūzijoje užima pirmąją vietą. Per pirmuosius šešis 1956 m. mėnesius jų čia lankėsi 187,597.

● Rusija turi naują politinį šūkį. Štai jis: „Balsuok, už partiją! Gyvybę, kurią išgelbėsi, gali būti tavo paties.“

● Maskvos „Lokomotiv“ futbolo komanda gavo visas įvažiavimus į Kanadą. Rusų sportininkų gastrolių prasideda rugpjūčio mėn. 5 d.

Kalendorius

Liepos mėn. 21 d. Šv. Praksėda; lietuviškas: Rimvydas.

Liepos mėn. 22 d. Šv. Marija Magdalena; lietuviški: Ske-ragis ir Aksė.

Saulė teka 5:33, leidžiasi 8:21

Oras Chicagoje

Oro biūras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — ryte dalinai debesuota, po pietų — giedra. Augsčiausia temperatūra — arti 80°. Sekmadienį — giedra ir šilčiau.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Vakar 10 val. ryte Chicagoje prasidėjo civilinės apsaugos pratimai. Nuo 3:10 val. p.p. iki 3:25 val. p.p. visos vietos radijo ir televizijos stotys nebeveikė. Operavo tik dvi stotys, kurios davė civilinės apsaugos pranešimus.

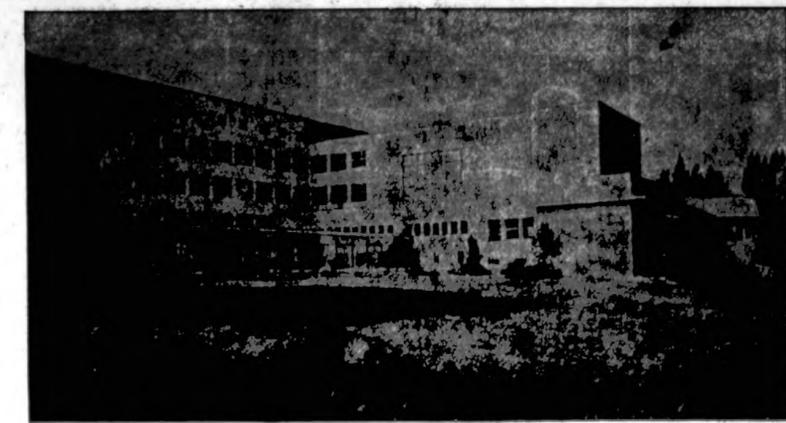
— Indianos valstybėje susisiekimo nelaimėse iki šio laiko žuvusiųjų asmenų skaičius siekia 564. Pereitais metais per šį laikotarpį žuvo 534 asmenys.

— Indijos — Nehru, Jugoslavijos — Tito ir Egipto — Nasser, išleistame 2,000 žodžių komunikate, reikalauja laisvės Alžirijai. Jie taip pat siūlo branduolinių — atominių ginklų uždraudimą.

— Paul Dudley White, prezidento Eisenhowerio sveikatos patarėjas širdies srityje, kartu su keliais kitais gydytojais žada lankyti Rusijoje, rugsėjo mėn. pradžioje.

— JAV karo aviacijos transporto lėktuvas C-119 nukrito į jūrą. Keturi lėktuvo įgulos nariai yra pranešti dingusiai.

— Pietų Vietname vakar įvyko rinkimai, kurie buvo 1954 m. Zenevos konferencijos susitarimo išdava. Tada buvo nutarta, padalinto Vienamo sujungimui, suruošti laisvus rinkimus.

Kazimieriečių seselių vadoma Maria angšt. mokykla, esanti dabartinėje „Lithuanian Plaza“ srityje, kuri yra viena iš gražiausių mokslo įstaigų Chicagoje.

LAISKAI IS ANAPUS

Dvylika metų, kai esame iš tėvynės bolševizmo audros išblokšti ir geležinės uždangos aklina atskirti. Ligšiol retas kuris teturėdavome lalmės iš gimtojo krašto sulaukti laiško, bet ir sulauktieji laiška būdavo ne tik savo išvaizda, bet ir turiniu skurdūs, kulūs ir mažai kalba. Retas gavėjas terasdavo bent kiek žinių apie savo šeimos narius, gimines ir artimuosius. Paskutiniu metu laiku atrodo, lyg uždanga būtų pasikelusi, ir mus dažniau bei gausiau pradėjo lankyti laiška. Tikrumoje jie dar nedraūs ir kuklūs, bet dažnai tarp įprastų bolševizmo garbinančių žodžių pasitaiko vienas kitas sakiny, kurie yra ne tik gavėjui, bet ir laikraščių skaitytojams įdomūs. Prieš akis gulī visā krūva laiškų, kurių įdomesnis vietas pacituosiu.

Iš vieno mažo provincijos miestelio galestingoji sesuo rašo: "Aš į mėnesį uždirbu nemažai — po 525 rb. Atskaito, bet dar lieka 450 rb. Už tą sumą galima nupirkti rankinį laikroduką, tai yra labai gerai. Kostiumui reikia 3 mėn. uždarbio, suknelėi vilninei — 1 mėn. uždarbio. Gyd. alga 700 rb. (Nėrašo, kiek atskaito — Z.). Jūsų doleris pas mus 4 rb. Aišku už jūsų 1 galima daugiau nupirkti negu už 4 rb."

Kitime laiške ta ptaī galestingoji sesuo rašo: "Rusų kalba visi kalbame, rašome ir skaitome. Ligoninėje darbo diena 3 val. 30 min. Už dienos uždarbį galiu nupirkti 1 kg cukraus, o už 1 kg lašinių reikia dirbti 4 dienas".

Apie savo vyro uždarbį rašo taip: "Į mėnesį gauna 180 rb. ir 50 darbdienų, t. y. labai gerai. Už pinigus gali nupirkti 3 poras šilkinių baltinių, o už 1 darbdienį gauna po 1 kg grūdų, per mėn. 50 kg grūdų. Grūdai 50 kg kainuoja 200 rb. Tik gauna tą tarnautojai, o ne eiliniai kolūkiečiai. Darbo diena 8 val."

Kitas laiško rašytojas rašo: "Dėde, kam rašai, kad nusibos skaityti man Jūsų laiškas. Kodėl taip rašai, jog galite šiek tiek spręst nuo savęs. Tikiau, kad ir Jums malonu gaut laiška iš savo krašto, savų žmonių, o ką apie mus bekalbėti, kad aš gaunu, ne tyčia tiek ilgai nerašau, bet išistomis naktimis ne miegodamas galvoju, ką prašyti, kaip parašyti, kad Jūs mus suprastute. O, kad reikia rašyti, taip ir nemoku surasti tinkamų sakinių, kad jie tikrai būtų Jums suprantami. O kiek daug pasikeitimų per tą laiką buvo! Ir jauni, ir seni, beveik nėra tokių pas mus, jei ir buvo anksčiau kas, kas nelauktų tešos K. krikštynų (Karo — Z.). Kartais ir visai nebetikime, ir vėl..."

Kita pažįstama rašo: "A. palaukai kažkur prie P. miestelio, kokioje vietoje, nežinau. Tuo momentu ir vėliau buvo masinis mirimas tokių jaunų vyrų. Tai buvo 1951 m. kovo mėn. Tais metais ir aš ištekėjau. Nors jis buvo A. draugas, bet jam užteko metų Klaipėdos 'ligoninėje' pabūti ir grįžo, o A. reikėjo mirti vos 20 metų teturint".

Vienas pažįstamas, prieš kelis mėnesius grįžęs iš Sibiro, apie Klaipėdą taip rašo: "Aš nuo latos apsigyvensiu Klaipėdoje. Šio mėnesio pabaigoje atvažiuoja pas mane ir žmona (iš Sibiro — Z.). Rašyk man ir mano vardu į Klaipėdą. Ką dirbsiu — dar neaišku. Galbūt dirbsiu fabrike. Klaipėdoje gyvenimas geresnis ir... bet su butais labai sunku. Miestas atsistatė ir vis stotasi, bet gyventojų žymiai daugiau kaip prieš karą".

KAI REIKALINGAS ORKESTRAS
(didėsnis ar mažėsnis)
Koncertams, balams, vestuvėms ir kt. parengiamams krepčiams ir muz. BRONIŲ JONUŠA. Tel. PRO spect 6-6584.

ZUVUSIO MOTINA

Mrs. Tom Meeks sveikinasi su serž. McKeon, kuriam vadovauja per pratybas žuvo jos sūnus.

MŪSŲ KOLONIJOSE
Philadelphia, Pa.

Tautininkai atsiskakė kvieisti min. Lozoraitį

Ministeriui S. Lozoraičiui besilankant JAV ir rodant norą pabūvoti kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje, Philadelphia tautininkai taip pat svarstė galimumus jį pasikviesti į Philadelphia. Pirmieji tuo reikalu, kiek patirta, pasitarimai vyko min. Lozoraičiui atvykus į New Yorką. Nežiūrint poros aršesnių tautininkų noro min. Lozoraitį turėti Philadelphiajoje, daugumas bendruomeniškai galvojančių tautininkų reikšė nuomonę, kad esamos sąlygose neverta jį kvieisti, nes vieniems tautininkams bus sunku ir didesnė auditorija sukviesti, o svarbiausia jo atvykimas į gana darnų Philadelphiajos lietuvių bendruomeninį gyvenimą inėš nereikalingo rezulto.

Nuo to laiko praėjus trejėtai ar ketvertai savaičių, kaikurie tautininkai "ėmėsi" iniciatyvos sutelkti min. Lozoraičio kvietėjų komitetą ir liepos 13 d., vadovaujant iniciatoriui A. Impulevičiui, lietuvių banko patalpose įvyko posėdis, kuriame dalyvavo keletas tautininkams artimesnių asmenų ir įšiekio būdų, kaip pasikviesti min. Lozoraitį. Tautininkams atsiskakant min. Lozoraitį kvieisti ir nesurandant patrauklios kvietimėtiketės, kaikam iš pasitarime dalyvavusių pasiūlius, buvo nutarta, kad kvietimą turinti padaryti LB vietos apylinkės valdyba. Pastaroji žinia, jai pasklidus, daugelyje sukėlė pasipiktinimą, kad į šį reikalą bandoma (gana kategoriškoj formoj!) įtraukti LB apylinkės valdyba. Tačiau reikia manyti, kad LB apylinkės valdyba pasistengs nesuterš

Iš gilumos Zemaitijos viena 79 metų senutė rašo: "Greit jau bus didieji atleidai. Nebe tai, kaip seniau, kad būdavo. Dabar patys žmonės nebeneri garbinti Dievą, visai mažai besisirenka žmonių. Per atleidus į kalnus (Kryžiaus Kelius — Z.) eiti nebėr sunku, nes karūnų (vėliavų — Z.) nebereik nešti, eina tik po kelius žmones ir viskas. Pirmiau jau ir kunigai svetimieji nebenerėjo į atpuskus važiuoti, dabar po keturius ar penkius atvažiuoja. Dideliai daug mūsų pažįstamų jau yra išmirę, o kiti toli išvažiavo mokinties. Iš mūsų nemokyta palikau aš ir C. su E., kiti visi mokėsinai, kaikurie ir labai daug". Cia senutė rašo apie Zemaičių Kalvarijos atleidus ir savo šeimos padėtį, iš kurios ji ir 2 šeimos nariai liko į Sibirą neišvežti, o kiti išvežti ar į Vakarus pasitraukė.

Iš Kauno viena studentė savo dėdei rašo gana ilgą ir įdomų laiška. Iš kurio dėl tam tikrų priežasčių tepacituosiu tik apie bažnyčias, nes kitos laiško vietos yra asmeniškos ir plačiau visuomenei neįdomios. "Soboras tebėra ir tebeveikia, kaip bažnyčia, tebėra katedra ir Vytauto bažnyčia irgi veikia. Pamaldas turime panašiai kaip seniau, tik kas nori eina, kas nenori — ne. Priskėlimo bažnyčia, kur buvo statoma Zaliakalny, ties Zemaičių g-vė, dabar yra pertvarkoma į elektromotorų fabriką. Kitos bažnyčios yra neveikiančios, perremontuotos".

Kitas žemaitis iš Palangos rašo: "Pakalbėdavome su žmona, kad Palangoje gražu gyventi, bet dabar niekuo nepasinaudojam, matom tik tai, kad kiti vaikšto, mums dabar nėra kada ir kaip. Dabar oras gražus. Palangoje vasarotojų jau daugokai vaikšto, juokauja, gal duos Dievas, kad ir mes už metų kitų pavaikštosime kaip žmonės".

Dar vieno laiško nuobiros: "Klausei, kas tame baltame mūriniame name Zemaičių Kalvarijoje, ogi gimnazija. Pas mus Sėdoje nieko naujo, miestelis praeitais metais truputį nudėgė — stotasi".

Man atrodo, kad čia komentarų nereikalinga, kiekvienam aišku ir suprantama. Žilgas

Vyrai mados parodoje

Demonstruojant moteriškų drabužių madas, du vyrai aiškina:

— Jau pamačiau, kad šių metų moterų mados mūsų kišenes išlygino.

PAGELBĖKITE ARTIMESiems UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Atsidarė nauja įstaiga pagelbėti saviesiems pasiūsti siuntinius į Lietuvą, esantiems Sibire ir kitose Rusijos vietose.

Viską apmokate vietoje (muitą ir persiuntimo išlaidas) ir Jūsų artimesiems nieko nereikės mokėti. Pristatymas yra garantuotas ir greitas, 5-6 savaitės. Galima siūsti naujus ir dėvėtus daiktus ir vaistus.

UNITED OVERSEAS PARCEL SERVICE
1263 N. Paulina St., Chicago 22, Ill. Tel. HU 6-3353

Asmenys, kurie gyvena toliau ir negali asmeniškai atvykti, gali pasiūsti siuntinius paštu su adresu, kam ir kur reikia pasiūsti, mes apskaičiuosime, kiek kainuos muitas ir persiuntimo išlaidos, ir jums pasiūsisime sąskaitą. Siųskite augėčiau nurodytu adresu.

Raštinė atidaryta nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro, Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

PALATINE BARGAIN BASEMENT

Tose pat patalpose yra pagarsėjęs "Palatine Bargain Basement", kuriame yra milžiniškas pasirinkimas visokių rūšių medžiagų ir medžiagų liekanų už nepaprastai žemas kainas vyrų ir moterų kostiumams ir kitokiems rūbams. Taip pat yra didelis pasirinkimas įvairių medžiagų liekanų, kurios tinka ir pasiuntimui į užsienį ir savam naudojimui namuose.

Užvažiuokite pamatyti ir jūs įsitikinsite, kad pas mus yra didžiausias pasirinkimas ir žemiausios kainos.

Lankėsi skautininkė Putvytė

Liepos 15 ir 16 d. Philadelphiajos lietuvių akademikių skaučių būrelis vykdė stovyklėlę, kurios metu davė vyresniųjų skaučių įžodį. Ta proga pas skutes lankėsi vyr. skautininkė Putvytė, kuri vadovavo įžodžio ceremonijai. Stovykla vyko Cambridge, N. J., kur 23 lietuvių naujakių šeimos yra pirkusios žemės plotelius ir jau palengva pradeda statyti namus.

Susidomėjimas Philadelphiajos lietuvių parku agra

Prieš kiek laiko pradėtoji akcija dėl žemės pirkimo Philadelphiajos lietuvių bendruomeniniam reikalams randa didesnį atgarsį ir per pastarąsias tris savaites inaušai bei pasidėdėjimų suma artėja prie 15,000 dol. Ten ka nūgirsti visuomenei ir ne teisingas žinias, klaidinančias lietuviams: būk tai reikia, norint dayvauti žemės pirkime, inėsti šimtą dolerių iš karto, kad mažiau įnešusieji neturės jokios teisės į įgytą nuosavybę ir pan. Patirta, kad tuo tarpu iniciatoriai yra atidarę einamąją sąskaitą lietuvių banke 202 N. Broad Str., kur priimami pasidėdėjimai ir inaušai nemažiau 10 dol. Ten pat suteikiama visa informacija.

MARIJANAPOLIS, Thompson, Conn.

Pasirengimas moksleivių atėitinkų stovyklai Marijanapoly vyksta sėkmingai. Stovyklos vadovybėje, be jės organizatoriaus kun. Vacl. Martinkaus dar dirbs: Albinas Grāzulis, Elona Marijūsiūtė, Nijolė Mekytė, Jadvyga Barūnienė, ir vyr. virėja Stanislava Gofensienė.

Numatoma artī 100 stovyklautojų. Vietų dar yra ir galimū dar užsiregistruoti. Primiama ir neateitininkai lietuviškai kalbantys jaunuoliai, es nu 8

Kuo tyresnė kančia, tuo didesnė pažanga ir laimėjimas. Ir taip — vienos Jėzaus aukos užteko kenčiantį pasaulį išganyti. — Mahatma Gandhi

Mylimo žmogaus plaukelis labiau traukia kaip keturi jaučiai. — Prancūzų priežodis

iki 18-kos metų amž. Stovyklos mokestis abiem savaitėms 37 dol. asmeniui, vienai savaičiai 20 dol. Stovyklaujant keliems iš vienos šeimos daroma nuolaida. Stovyklon suvažiuoti liepos 28 dieną pėtums, o pabaiga rugpjūčio 12 dieną.

Stovykloj bus įdomi ir jaunią auklėjanti programa: paskaitys, pačių stovyklautojų referatai, sportas, maudymasis, pasilinksminimai.

Užsiregistruoti ir smulkesniū informacijū teirautis pas stovyklos organizatoriū kun. Vacl. Martinkū, 350 Smith St. Providence 8, R. I.

Atviras laiškas iš SOUTHMOOR Bank & Trust Co.

SOUTHMOOR BANK & TRUST COMPANY

STONY ISLAND AVENUE AT SIXTY EIGHTH STREET
CHICAGO 49, ILLINOIS

Michas Prieteliau:

Kaipo naujai išrinktas Southmoor Banko ir Trust Co. Executive Vice-Prezidentas, noriu jums pristatyti ir pranešti, kad esu įpareigotas tvarkyti visus to banko reikalus ir tuo pačiu noriu jums pranešti tikrus faktus (ne paskalus) apie Southmoor Banką.

- (1) Aš randu, kad Southmoor Bankas ir Trust Co. yra sveika, teisinga finansinė įstaiga, turinti pilnas kvalifikacijas, reikalingas jos indėlininkų ir draugų pilnam pasitikėjimui.
- (2) Kiekvienas indėlis Southmoor Banke yra iki \$10,000 apdraustas Federal Deposit Insurance Corporacijos, J. A. V. Valdžios agentūros.
- (3) Southmoor bankas turi apdraudą \$1,250,000 sumai, apsaugančią indėlius nuo betkurių nuostolių, susidariusių iškeičiant padirbtus čekius.

Tai yra faktai, ne gandai. Jie turėtų sukelti jūmyse pasididžiavimą, kad Jūs turite reikalą su teisingu banku... vienu iš pirmųjų pradėjusių mokėti 2% už sutaupas... vienu iš pirmųjų Chicagoje įvedusių daugybę naujų banko patarnavimų bei patogumų.

Su gilia pagarba,
SOUTHMOOR BANK & TRUST CO.

Michael Ireland
C. T. Ireland, Executive Vice-President

P. S.: Apie mane patį, paskutiniuosius dvidešimt trejus metus esu dirbęs Federal Deposit Insurance Corporacijoj; paskutiniuosius penkis metus esau Senior Head Examiner pareigas Chicagoj įstaigoje.

2% interest on savings

DVIGUBOS IŠKILMĖS

Rytojaus diena Chicagos lietuvių gyvenime bus neeilinė. Turėsime dvigubas iškilmes, kurių ir reikšmė nėra eilinė. Ji yra istoriška.

Prieš 23 metus, 1933 m. liepos 17 d., Vokietijos miškuose sudužo Amerikos lietuvių aukomis nupirkta ir ilgai kelionei paruošta lėktuvas "Lituanica". Drauge su juo žuvo ir jo vairuotojai — lakūnai Darius ir Girėnas, tikėjęsi nuskristi iš New Yorko į Kauną be sustojimo. Jie žuvo netoli Lietuvos sienos, nugalėję Atlantą. Ryt retomis iškilmėmis bus tinkamai pagerbti šie du "sparnuotieji lietuviai".

Chicagos lietuviai negalėjo to jų žygio neįvertinti. Jie įamžino jį pastatydami jiems paminklą Marquette parke.

Kodėl Marquette parke? Marquette parko apylinkė jau buvo susikūręs stambus lietuvių centras. Pats parkas dažnai būdavo pavadinamas lietuvių parku, nes jis daugiausia lietuvių buvo lankomas.

Į šią parko apylinkę mūsų tautiečius patraukė lietuvių katalikų sukurtos įstaigos. Pirmiausia vietoje pažymėtinos šv. Kazimiero Seserys, kurios maždaug prieš 50 metų persikėlė iš Pensylvanijos į Chicago ir įsikūrė Marquette Parke. Lietuvių dešimtukai, kvoteriais ir doleriais (nes anais laikais po tūkstantinę ar net šimtinę galinėjų aukoti nedaug mūsų tarpe tebuvo) ir pačių seserų dideliu pasiaukojimu išaugo vienuolyno rūmai su augštesniaja mokykla mergaitėms. Tie rūmai paskatino lietuvius gausenais skaičiais keltis į vienuolyno apylinkes ir čia įsikurti. Tai viena priežastis, kodėl ši apylinkė taip gausiai lietuvių apgyventa. Yra ir daugiau priežasčių.

1914 metais susikūrusi Lietuvių Romos Katalikų Labdarių Sąjunga savo veiklą taip pat pasuko ton apylinkėn. Rūdos 1918 m. ji nupirkė didelį žemės plotą šalia Marquette parko (tarp W. 68 ir 69 Street, tarp California Ave ir So. Washtenaw Ave.) Toji žemė buvo nupirkta našlaičių ir senelių prieglaudoms statyti. Tačiau Labdarių Sąjunga, kardinolo Mundelein patariama, susitarė su šv. Kazimiero Seserimis ir 1928 m. pastatė šv. Kryžiaus ligoninę, kuri ir šiandien labai sėkmingai veikia ir tiek išpopuliarėjo, kad šalia jos netrukus bus pradėti statyti kiti erdvūs rūmai ligoninei. Tai buvo antra priežastis, kodėl lietuviai vis daugiau ir daugiau kraustėsi į šią apylinkę gyventi.

1927 m. kardinolas Mundelein pavedė kun. A. Baltušniui organizuoti parapiją Marquette Parke. Naujoji parapija nupirko žemės iš Labdarių Sąjungos ir ten pastatė laikiną bažnyčią ir puikią mokyklą. Šiandien jau yra pastatyta nauja, graži bažnyčia — Šiluvos šventovė, kuri netrukus bus atidaryta pamaldoms. Šiuo metu parapijai garbingai vadovauja kan. Jurgis Paškauskas. Tai trečia priežastis, kodėl ši apylinkė auga lietuvių skaičiumi.

Šv. Kazimiero Seserų Kongregacija išaugo visais atžvilgiais. Prie Marquette parko esančios patalpos pasidarė ankštos. Todėl reikala prispręsti statyti naujus rūmus, kuriuose sutilptų keliolika šimtų mergaičių. Tie kelis milijonus dolerių kainavę rūmai pastatyti, ir šiandien šalia visų kitų, čia suminėti ir lietuvių katalikų pastatyti, įstaigų turime puošnią Marijos augštesniąją mokyklą su erdvia ir gražia auditorija, kuri yra pasidariusi daugelio mūsų kultūrinių parengimų centru. Tai ketvirtoji lietuvių patraukimo ton apylinkėn priežastis.

Taigi Darius ir Girėno paminkliui geresnę vietą, kaip lietuviškame Marquette parke, vargu begalima buvo surasti. Patraukia lietuvius ir šis paminklas, sustiprindamas lietuviškosios kolonijos tautinę reikšmę.

Tad ačiū visų šių suminėtiųjų lietuvių katalikų įstaigų išaugimui ir jų susikoncentravimui vienon vietojėn, ačiū lietuvių katalikų dosnumui ir uolumui, kad pastatyti ir palaikyti tas įstaigas, taip pat ačiū ir tiems, kurie pastatė Darius ir Girėno paminklą ir žinojo, kur jį pastatyti, Chicagos miesto tarpyba, mero Richard Daley vadovaujama, formaliai nutarė padidinti ši lietuvių katalikų įstaigų didį centrą Lietuvių aikštė — Lithuanian Plaza, ir todėl rytoj turime dideles tos lietuviškos aikštės dedikavimo iškilmes.

Rimties valandėlei

Cezariui, kas Cezario

Vysk. V. BRIZGYS

Zemės valdovų kompetencijos, galios ir jų valdymo pasėkų klausimas yra senas. Apie jį kalbėjo pranašas Samuelis, patepdamas žydams pirmąjį karalių Saulių. Prieš du tūkstantčius metų kalbėjo apie tai Kiristus. Nuo Kristaus laikų ligi mūsų, žmonės prirašė apie tai daugybes išmintingų ir klaidingų knygų. O praktikos gyvenime tas klausimas ir šiandien nebaigtas risti. Taip bus ir toliau, visada ir visur, kur žmonės užmirš, kas yra cezaris ir kas yra kiekvienas žmogus.

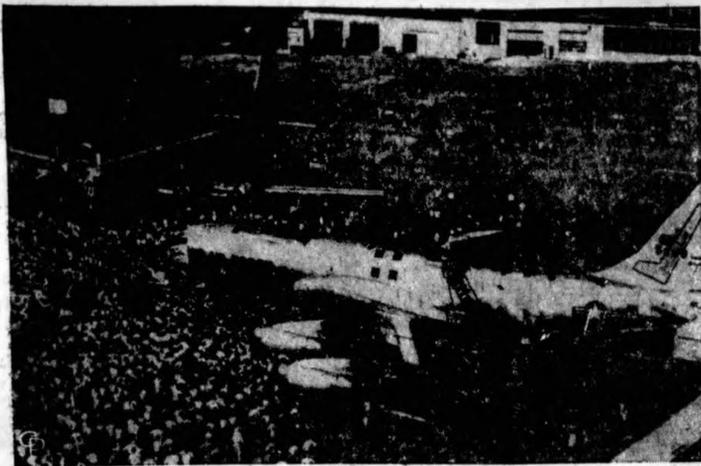
Zemiškųjų valdovų kitokių niekad nėra buvę kaip tik iš tu pačių žmonių. Jeigu iš kurios šeimos išsivystė dinastija, tai jį kiekvienos pradžia yra beveik tokia pati, kaip Sauliaus ir Davido. Zemiškieji valdovai tol yra savo vietoje, kol nepamiršta, kad jie yra pašaukti tarnauti savo tautai. O kai valdovas sau įsikalba, kad jis yra pašauktas valdyti, ne tarnauti, tai jis pradeda reikalauti, kad vienuomenė jam tarnautų. Toks kreivas žemiškos valdžios supratimas visuose amžiuose išsiplėtė ir piliečių vergiją savo valdžiai.

Sunkiau yra vergiją įvesti, kur visi žmonės pakankamai supranta, kas yra žmogus, kas yra žmonių valdžia pagal Dievo mintį, kas priklauso Dievui ir kas žmogui. Tokieje visuomenėje žemiški valdovai jėga gali žmogų padaryti kaliniu, bet niekad nepadarys vergu ta prasme, kad belaisvis savo širdyje sutiktų viską atiduoti savo tironui. Tikroji vergija yra tik tada, kai žmogus pamiršta ar nežino, kas jame ir jo gyvenime priklauso Dievui, kas jam pačiam ir kas valdžiai. Tik tada žmogus yra linkęs pripažinti žemiškoms valdovams neribotą galią ir save ir visą savo gyvenimą. Tada gema tikra vergija, kurioje vergai ne tik daro, ką tironai liepia, bet ir mąsto ir tiki ir kalba tik taip, kaip tironui patinka.

Kai mūsų laikuose matome, kad žmonės, skelbę demokratiją ir jos siekę, tačiau sukūrė vergijos sistemą, tai šis faktas nėra tik taktikos klaida. Ji padaryta ne pirmą kartą. Jeigu prisiminsime Romėnų valstybės ir imperijos visuomeninę evoliuciją, tai pagrinduose rasime daug panašumo su mūsų laikų vergijos sistema.

Asmuo ir visuomenė, kuri teisingai supranta Dievą ir jo teises, žino, kas priklauso Dievui,

PIRMAS SPRAUSMINIS LĒKTUVAS

Pirmas sprausminis lėktuvas, kuris vežios lėktuvams kurą, yra rodomas iškilmėse Renton, Wash. (INS)

DARIUS IR GIRĖNAS

JONAS MISKINIS, Amsterdam, N. Y.

Prieš 18 metų lietuvius sukrėtė skaudi žinia, kad mūsų tautos didvyriai — Darius ir Girėnas nugalėję šelstantį Atlantą žuvo ties tėviškės slenkščiu. Rodos, tik vakar sukraipytomis lūpomis visa lietuvių tauta kalbėjo susikaupę savo didvyriams amžino poilsio maldos žodžius.

O nuo tos nelemtingos dienos jau praslinko 18 metų. Per tą laikotarpį mūsų tautai daug teko nelaimių pergyventi ir gyvybių paaukoti.

Darius ir Girėnas išsisi savo gimtinės žemėje; išsisi atlikę didžiulį darbą, parodę, tauriausio pasisventimo pavyzdį, kaip reikia aukotis ir mylėti savo tautos žemę.

Juodu norėjo, kad Lietuvos garsas sklįstų po platųjį pasaulį, skelbdamas visiems apie tą kraštą, kurio nepriklausomą gyvenimą laimina didžiųjų pasiryžimų lydimos galios. Kaip anais laikais Vytautas Didysis skelbė pasauliui apie lietuvių pajėgumą, tai ir Darius su Girėnu naujo gyvenimo sąlygose ryžosi parodyti lietuvių nepaprastą pajėgumą. Vadinasi, ryžosi parodyti, jog lietuvis prisikėlė iš griuvusių savų tautų, yra vertas nepriklausomumo, savarankiško gyvenimo, kad savo galia ir troškimais kovotų už skaistesnę ateitį, jis yra vertas viso

kas šeimai, kas asmeniui, kas sielai, kas kūnui ir tų dalykų žmogui — cesioriumi nei geruoju nei per prievartą neatiduoda. O tuos dalykus supranta cesioriumis taip pat nesiekisina į tai, kas jam nepriklauso. Savo paskirtį — tarnauti tautai jis supranta ir stengiasi tai gerai atlikti.

Kam rūpi ne vergu, o laisvų žmonių visuomenė ir valstybės sąjungos, tie negali palikti nepasirūpinto ir nesuprasto Dievo ir cesioriumis kompetencijos klausimo.

pasaulio dėmesio ir pagarbos. Nebodami pavojaus savo gyvybei, nepaisydami savo asmens gyvenimo, juodu išsirengė į didį žygi. Tą sunkų žygi juodu laimėjo, garbingą vardą Lietuvai pelnė, bet dėlto ant tėvynės aukuro paaukojo savo gyvybes.

Taip jau yra paslaptingam pasaulyje, kad didieji darbai atperkami didžiųjų žmonių gyvenimu, kad laurais vainikuoti didieji laimėjimai uždegia aukuro pelenais jų kūrėjus.

Atvertė naują istorijos lapą

Darius ir Girėnas nemirtingi vardai ir jų žygis įsipynė nepertraukiamon didžiųjų mūsų tautos darbų grandinėn. Juodu atvertė naują didingos lietuvių tautos istorijos lapą. Jų vardai amžiais bylos apie tą sunkų lietuvių tautos kelią, kuriuo bežengdami suklopo didieji mūsų tautos žmonės. Garbingu vardu amžinai visiems bylos, kaip myli lietuvis savo žemę, kaip atkakliai jis veržiasi į šviesesnį rytojį, kaip nepaliaujamai jis siekia kažko augštesnio, didingesnio.

Lietuvis mylės savo kraštą amžiais buvo veržius. Jam niekas negalėjo ir negali užgnaužti dvasios gajumo ir veržlumo. Lietuvis kovojo, veržėsi į šviesesnius rytojus, nepaisydamas priespaudos ir golgotinių kryžiaus kelių. Vergiško tyėjimo, vergiškos kančios, bevalio pasidavimo likimui jis niekada nenorėjo žinoti. Jo dvasia niekad nepripažino nenugalimų kliūčių, nes jame visada gyvenė neperžengiamų misų gudumose gimus, apie didingą lietuvių pasaulio turtais neįvertinamos dvasinės vertybės, kurios per amžius kels ir ugdyt Lietuvos vardą ir jos gerove. Kupinas tauriausios pasisventimo didvyrių gyvenimas moko mus, kaip turim dirbti ir aukotis dėl Tėvynės.

Darius ir Girėnas kerai žinojo, jog lietuvis yra vertas garbingos savo praeties teisiu, todėl juodu ryžosi pademonstruoti pasauliui lietuvių sumatumą, pajėgumą ir patvarumą, vėnės.

Su paprastu lėktuvu, valdomos stiprios lietuvių rankos, juodu ryžosi perskristi per platųjį Atlantą.

Tą taurųjį žygi garbingai jie atliko, bet patys nuėjo nelemto likimo keliu. Skaudu buvo lietuviams išgirsti, kad šie du tautos didvyriai žuvo. Žuvo svietimoje žemėje, taip netoli nuo savo Tėvynės laukų. Į gimtąjį kraštą begrįžo tik jų palikai, didžiuliu gėdulu visą mūsų tautą apgaubdami.

Neužmirškime jų testamento

O, kaip norėjo visas Lietuvos kraštas sutikti tauriausius savo tautiečius — Atlanto nugalėtojus! Su koku nuosirdumu ir nuotaikomis lietuvių laukė oranžinės-Lituanikos viršum žaliųjų Lietuvos laukų!

Jokiomis priemonėmis nepaivaizduosime lietuvių skausmo pasruvusio ašarose, tautos didvyriams — Darius ir Girėnui žuvus Soldino miške. Tai buvo naujas mūsų tautai smūgis, išskyrus iš mūsų tarpo du kilniausius dvasios didvyrius, kurie tolimesniu savo gyvenimu, neabejotinai būtų praturtinę mūsų tautą.

Skaumas ir didžiųjų vertybių netekimas dar labiau sustiprina lietuvių valią, užgrūdina jo būdą, išmoko jį dar labiau mylėti savo Tėvynę, paskatina dar ryžtingiau dėl jos aukotis. Todėl Darius ir Girėno mirtis įpareigoja kiekvieną lietuvi, nežūrint kur jis gyvena, dar labiau branginti savo gimtąjį kraštą ir vieningai dirbti dėl jo išlaisvinimo.

Darius ir Girėnas savo žygi ir tragiška mirtimi liko amžinuoju lietuvių tautos švyturiu, kuris tėvynės meilės liepsnomis nuolat švies mums ir mūsų kartoms. Tame švyturyje amžinai kaupsis jokiais šio pasaulio turtais neįvertinamos dvasinės vertybės, kurios per amžius kels ir ugdyt Lietuvos vardą ir jos gerove. Kupinas tauriausios pasisventimo didvyrių gyvenimas moko mus, kaip turim dirbti ir aukotis dėl Tėvynės.

ISPANIJOS PILIETINIO KARO SUKAKTIS

Kaip prasidėjo ir vyko žiaurusis Ispanijos pilietinis karas?

ST. DAUNYS, Chicago, Ill.

1936 m. liepos 17 d., taigi lygia prieš 20 metų, prasidėjo Ispanijos pilietinis karas, žiauriai nusiaubęs visą kraštą, pasižymėjęs ypatingais žiaurumais, pareikalavęs milijono gyvybių ir nusitęsęs ligi 1939 m. kovo 28 d. Ispanijos pilietinį karą jautriai pergyveno visa Europa, nes jis virto ideologiniu karu. Prieš labai sukairėjusią ir komunistams pataikaujančią tuometinę Ispanijos vyriausybę sukilo armijos dauguma. Karui nusitęsęs, kairoji Ispanijos vyriausybė pateko visiškam Maskvos įtakon. Vyriausybinių pusę pasirodė sovietų komisarai politikos ir karo reikalams. Maskva vyriausybiniams siuntė ginklus, šaudmenis ir vadovaujančius karininkus. Sovietų kontroliuojamos tarptautinės organizacijos Ispanijos pilietiniam karui pradėjo organizuoti tarptautines brigadas Kanadoje, Prancūzijoje, Pietų Amerikoje ir kitur. Tos brigados Ispanijos pilietiniame kare suvaidino svarbų vaidmenį. Komunistų pusę tarptautinės brigadose buvo ir lietuvių, sugundytų už žadama gerą atlyginimą vykti kariuoti iš Pietų Amerikos kraštų. Sutartys buvo pasirašomos pusei metų, bet jų niekas nesilaikė. Kas po pusės metų dar liko gyvas ir bandė pasitraukti, buvo šaudomas. Taip Ispanijos pilietiniame kare žuvo ir lietuvių, atvykusių iš Brazilijos ar kitų Pietų Amerikos kraštų.

Sukilėlių pusę dalyvavo Italijos ekspedicinis korpas su pilna italu apranga ir ginklais, Vokietijos Condoro aviacijos legionas ir Portugalijos Viriatos legionas. Iš vienos pusės sovietai, iš kitos Vokietija ir Italijos kraštų.

Gyvendami svetur laisvu gyvenimu, turime susikaupti savo pajėgas ir nesidairydami į pašalius privalome dėtis ir dirbti prie palikto Darius ir Girėno testamento vykdymo.

Ispanijos pilietiniame kare bandė naujausius ginklus ir taktiką, kaip priemonę geriau pasiruošti antrajam Pasauliniam karui, kuris prasidėjo tais pačiais metais, Ispanijos karui pasibaigus. Ispanijos pilietiniame kare buvo pilnai išbandyti garsieji vokiečių bombonešiai Stuka.

Ispanijos pilietiniame kare kaip poitiniai komisarai komunistų pusę dalyvavo ir dabar didelę rolę vaidina raudonieji vadai — Jugoslavijos diktatorius Tito ir Italijos komunistų partijos vadas Palmiro Togliatti.

Karo pradžia ir pasekmės

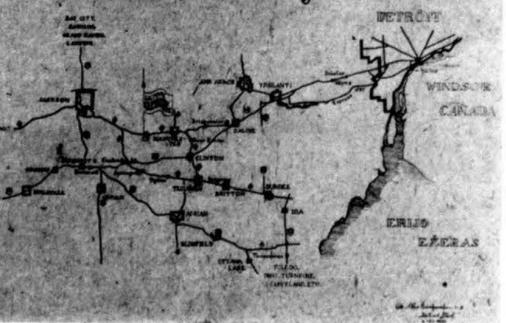
Sukilimas prasidėjo karštą liepos 17 d. popietę apie 4 val. 50,000 gyventojų mieste Melilloje, Ispanijos Moroke, kur sukilusi armija įvedė savo kontrolę. Sekančią dieną sukilimas persimetė į Ispaniją, kai kariuomenės įgulos sukilo Sevilijoje, Cadize, Algecire ir kituose miestuose. Tikrasis sukilimo įkvėpėjas gen. Hurjo lėktuvo nelaimėje žuvo pirmą dieną. Sukilėlių vyriausią vadovybę perėmė gen. Mola, kurio dešinioji ranka buvo vienas iš pirmųjų sukilimo vadų jaunas gen. Franco. Gen. Molai žuvus lėktuvo nelaimėj, vyriausią vadovybę perėmė gen. Francisco Franco, kuris ir šiandien Ispanijoje tebešimininkauja.

Ispanijos pilietinis karas pasižymėjo sunkiai įsivaizduojamais žiaurumais. Ispanijos komunistas žiauriausias būdais kankino kunigus ir vienuoles, liko išniekinta šimtai bažnyčių. Tikinčiųjų kankinimuose ypatingai pasizymėjo iš kitų kraštų Maskvos atsiųsti politiniai komisarai.

Ispanijos pilietinio karo metu istorinė garbė įėjo Alkazarą vardas. Gen. Mascardo vadovaujama sukilo Alkazarų karo mokyklos kadetai. Jie liko per testamento vykdymo.

(Nukelta į 5 psl.)

VISI KELIAI VEDA Į FEDERACIJOS VASARVIETĖ

NELĒ MAZALAITĒ

PJŪTIES METAS

ROMANAS

21 tęsinys

Daug kartų ji sakė sau: Vaziuosiu į Kauną. Ji regėjo mintyse, kaip ji keliauja traukiniu, kaip žengia gatvėmis, grietūn ir rūšiu veidu, paskui atsiradavo ties durimis ir jų negalėjo atidaryti ir iesti. Jos nebuvo nė medinės, nė iš plieno — tai tikta savo sūnaus širdies ji nepajėgė praverti, o dėl ko kitko nevertėjo iesti į tuos namus.

Ji maldavo Viešpatį, kad apšviestų, ką ji turi daryti: ar apkabinti savo vaiko kojas ir maldauti, jau nieko daugiau, kad tikta jis tylėtų. Tegu atvažiuoja į tėviškę, tegu tinginiauja, tegu ima ir skleidžia viską, ką jie uždėra, tikta tegu neklaidina žmonių. Jeigu save prarado.

O gal jis bijotų, kad ji prakeiktų jį? Jeigu šventais ir gaudžiais žadžiais išsivadėtų jį, ir kiekvieną jo darbą pasmerktų nesėkmei, argi jis neišsigastų, juk motinos žodis yra svarbus ir plėšikui ir žmogžudžiui? Bet ji žinojo, kad nepakels savo rankos atstumti jį, ir, galbūt, netektų žado pati tardama grasinimą. Ir ji nevažiuo į Kauną.

Tačiau jis pats netrukus pasirodė. — „Pakeliui,“ tarė jis, — su reikalais, jis nesivaržė ir pasipasakoti kokiais: jis gi buvo valdžioje, jis turėjo atsakingas pareigas, švietimo ir kultūros reikalai buvo jo delne. Ir dar daugiau. —

„Aš kaip ir kunigas, mama,“ — pasakė jis, ir motiną pėrvė niūrus žiurpulis. Jis susijuokė: „Neblogesnis už Kazį, daugiau, galingesnis už vyškupą, ar tu žinai, kad aš rūpinuosi ir religija? Visomis. Visais dievais.“ „Tylėk!“ — jai atrodė, kad jos žodis kaip trenksmas, ir jis nesiliovė aidėjęs, lyg išstartas tokioje vietoje, kur aidas nenutyla ilgus laikus, o gal tikta jos ausyse spengė.

Jis nutilo, jis net nubalo, bet tuojau pat ji pamatė, jog ne todėl, kad būtų išsiganęs motinos, tai tikta gėda, kad buvo sudrąstas ir svietimas girdėjo tai, nes su savimi jis atsivežė iš Kauno dainininką, kad jaunimui būtų smagiau susirinkime, taip jis buvo pasakęs. Ir šito žmogaus jis susigėdo. Tačiau tai truko sekundes, jis pakilo nuo stalo ir prisitariant prie motinos, ir ji staiga nežinojo, kas atsitiks, šitokia akimirka ji nebūtų nustebusi dėl smūgio, bet jis apkabino ją, ir ji užsimerkė, prieš jos akis jo veidas švjtėjo, kaip angelo, ir ji žinojo, kad tai apgaunanti šetono ugnis. Ir jis kalbėjo į jos lūpas, meliiai ir vaikščiai, ir kiekvenas žodis drskė ją: „Aš negaliu suprasti, kad motina neįjunta, kaip yra mylima, kodėl tu visada pabėgi nuo manęs, mama, prie kitų vaikų, prie dangaus?“

Šitai nebuvo tikta priedangai prieš svetimąjį, žinojo motina, o, jeigu tikta ji galėtų nežinoti, kad jis myli ją! Kartais ji nuodėmingai gailėjosi, kad Dievas suteikė jai daugiau šeimoms, negu šitą vieną sūnų; gal jo pavydas broliams ji paklaidino? Tačiau po kelių valandų ji kartojto satu desperatiškai: „Kad tu būtum negimęs!“

Tai tada, kai ji ėjo nulenkus galvą prie bažnyčios. Po vakarinių varpų buvo laikas, bažnyčia buvo uždaryta, ir Vibrienė klūpo ant akmenų prieš užtrenktas dūvis; ji galvojo apie nusidėjėlius ir atgailaujančius, apie kuriuos pasakojo senos šventos knygos, kai pasibarstė galvas pelenais, apsilvilkę ašutinėm ir maišais, jie nedrįso kelti kojos į šventyklą, ir gulėjo kryžium prieš duris, kad visi regėtų. Jos nematė niekas, bet, galbūt, ir Dievas ne? Ir jos malda nebuvo malda, nes ji šaukė be balso negalimus dalykus: „Kad nebūčiau pagimdžius jo!“

Nes ji ką tikta buvo girdėjus kaip jos sūnus kalbėjo savo parapijos, savo miestelio žmonėms. Su vienais jis buvo lankęs tą pačią mokyklą, kurios salėje dabar buvo susirinkę; ir ji buvo pavėlavusi, tačiau išgirdo iš kity, kad prieš prabiliant, jis šypsojamas nukabino kryžių nuo sienos, nes tai kliudė protingai ir šviesiai kalbai. Bet ji nepavėlavo daug į jo kalbą.

(Dus daugiau)

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

Princesė Grace (buvusi artistė Kelly) ir princas Rainier II išeina pavaiškėti po Paryžiaus gatves. Dešinėje — lietsargi neša jų tarnas.

PAJIESKOJIMAI

JONO ir ANTANO MARTYNALCIŲ, kilusių iš Lembutių km., Sakių apskr. Jiesko gimines iš Lietuvos. Rašyti šiuo adresu: M. Saulienė, 61 Lafayette St., Peterston, New Jersey.

Jieskomas brolis JONAS MATULIS, kilęs iš Vilkaviškio apskr., kuris išvyko į JAV, 1912-13 m. Jiesko brolis Juozas Lietuvoje. Jis pats arba turintis žinių apie jieskomą ar jo šeimą prašomi pranešti šiuo adresu: K. Karuza, 1428 S. Bronson Ave., Los Angeles, California.

Jieskomas VINCAS IGNAITIS, sūnus Luko, kilęs iš Parausių km. Jiesko Zuzana Eidukevičienė. Rašyti: O. Puodžimas, 205 Watkins St., Philadelphia 48, Pa.

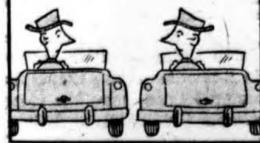
Tips on Traffic Safety

By CHARLES F. CARPENTIER Secretary of State

Many times you've heard about the driver who has the wrong mental attitude when behind a steering wheel. Just what type of driver is he? Perhaps you'll recognize some one you know in the following groups.

There are those drivers who are certain that an accident will happen to another fellow, but never to them. They seem to think they are smarter, or luckier, than the other fellow. They are convinced that accident victims are not very intelligent. And they are just as sure that they themselves are immune.

DON'T BELIEVE THAT ACCIDENTS CAN ONLY HAPPEN TO "THE OTHER FELLOW"

Then, too, there are drivers who believe that an accident happens or it doesn't. It is their philosophy that accidents are inevitable when the time comes. Could it be that they are attempting to alibi their own carelessness? They will never believe that accidents don't "happen," they are "caused!"

Close to the above mentioned group are those drivers who write off accidental death and injury to the law of averages. To them the motorist is doomed to death or injury on the highway despite the precaution merely because of the factor of chance. Here again we have drivers who will never believe that accidents don't "happen," they are "caused!"

A copy of the completely new "Rules of the Road" booklet will be sent to you free upon request. Write to CHARLES F. CARPENTIER, Secretary of State, Springfield, Illinois.

SKAITYKITE "DRAUGA"

GIBRALTAR URANIUM CORP.

726 Colorado Building, Denver 2, Colorado Engaged in exploration of uranium and other metal properties in San Miguel County, Colorado. PUBLIC OFFERING 1,000,000 shares of common stock at 15¢ per share, fully paid and non-assessable.

Form for requesting a copy of the offering circular relating to Gibraltar Uranium Corporation. Fields include Name, Address, and City/State.

LIEPOS MĖNESIO IŠPARDAVIMAS

Sutaupykite 25% iki 35%, pirkdami Lietuviškoje krautuvėje vyrams, moterims, vaikams ir namų reikalingam, kaip: paldaičius, užvalkalų, rankšluosčių ir kitų.

SUMAZINTOMIS KAINOMIS PIRKSITE LIETUVIŠKOJE KRAUTUVĖJE

Joseph's Dry Goods Store 3218 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS JUOZAS PIKEL, avr.

AWNINGS

CANVAS ALUMINIUM FIBERGLASS COMBINATION STORM DOORS \$39.75 TRIPLE INSERT WINDOWS \$17.95 F.H.A. TERMS NO MONEY DOWN

Atidara sekmd. nuo 9-2 val. p. p. Kasdien nuo 10-5 val. vak. CHAS. VIZGARD PETER VIZGARD Nemokamai apkainavimai

KRIDE COMPANY

2719 West 71st Street. Telef. HEmlock 4-9114

REAL ESTATE

3-ju butų pajamų namas. 3-4-6 kamb. Moderniškas "plumbing". Gazu apšild. Arti Western Electric. Pajamų \$168 mėn. Mokesčiai tik \$80. Kaina \$15,900; įmokėti \$5,000. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAWDALE 1-7038.

Marquette Parke mūrinis bungalov 5 kamb. \$15,800. Pajamų nuosavybė 1 but. — 6 kamb., 5 but. po 3 kamb., nuomos \$600.00 mėn.

3 krautuvis — ofisai ir 10 butų, visi po 5 kamb. Metinių pajamų \$15,800.00.

Naujas, labai gražus mūrinis — 2 po 5 kamb. Rūsy 3 kamb. Centr. šildymas. Skubiam pardavimui.

P. ABROMAITIS PProspect 8-0052

By owner — St. Joan of Arc Parish. SKOKIE-EVANSTON — New 4 bedroom 2 1/2 baths brick home; on an 81 foot lot — dead end street, near parochial and public schools — space and privacy — two car garage — hot-water heat — dishwasher — disposal — enclosed brick paved patio. ORchard 5-1088.

5 kamb. mūrinis namas. St. Justin parapij. Naujai dekoruota. Savininkas. 2027 W. 70th St.

MŪRINIS, 2 butai — 6 ir 6 kamb. Arti 22nd ir Keeler. Karštu vand. apšild. Kokli vonia ir virtuvė. Kaina \$20,900; įmokėti \$5,000. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAWDALE 1-7038.

2-ju butų apkalnas namas. Kaip naujas. 5 ir 3 kamb. pastogėje, išnuom. už \$80 mėn. Autom. alyva apšild. 2 autom. garažas. \$13,500; įmokėti \$4,500. Specialiai geras pirkinys. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAWDALE 1-7038.

CICERO, 2-ju butų bungalov, 6, 4 ir 5 kamb. Apšildymas 60 pėdų sklypas. \$20,900; įmokėti \$4,000. BISHOP 2-2162.

CICERO, \$2,500 įmokėti. 2-ju butų — 4 ir 4 kamb. mūrinis namas. Arti 31st ir 50th Ave., \$11,900. Olympic 2-6710.

CICERO, SPECIALI 2-ju butų bungalov — 4 ir 4 kamb. Karštu vand. apšildymas. Arti 22nd ir 50th Ave. \$20,900. Bishop 2-2162.

Įmokėti \$1,500. 2-ju butų mūrinis namas — 4 ir 4 kamb. Gazu apšild. Apylinkėje 28th ir Lawndale. Skola įmokėti kaip nuoma. Lawndale 1-7038.

APARTMENTŲ NAMAS. Bargenas, 6 butai po 5 kamb. Apylinkėje 26th ir Lawndale. Pečiaus apšild. Jokių išlaidų. Pajamų \$4,200 metams. Pils. kaina \$27,300. Lawndale 1-7038.

Įmokėti \$2,000. 2-ju butų mūrinis namas — 4 ir 4 kamb. 50 pėdų sklypas. 4 autom. garažas. Arti 24th ir Hamilton Ave. \$12,900. LAWDALE 1-7038.

STICKNEY SPECIAL 4 kamb. namas, sklypas 50x125, rūsys ir pastogė. Mokesčiai tik \$45. \$11,900. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

Des Plaines — Cumberland BY OWNER TRANSFERRED Charming English home, 6 1/2 rms., sep. din. rm., 3 bedrooms, 6 walk-in closets; rec. rm.; att. gar.; gas ht. New carpet. Storms — screens.

Vanderbilt 4-0359

By owner ELMHURST — Beautiful 100x125 landscaped corner lot; 2 bedroom expandable; 27 ft. carpeted living room; separate dining room, utility room, and cabinet kitchen; \$15,900.

Terrace 4-6855

Įmokėti \$2,000. Mūrinis 2-ju butų namas. 4 ir 4 kamb. Arti 24th ir Hamlin. 50 pėdų sklypas. 4 autom. garažas. Pajamų \$100 mėn. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAWDALE 1-7038.

SAVININKAS PARDUODA CICEROJE. Mūr. 4 butų: namą 2-3 kamb., 1-6 kamb., 1-5 kamb. Gražioje apylinkėje. Aluminium langai ir sietiniai. Gazu apšildomas. 2 automob. garažas. Geros pajamos. Kaina \$31,000. Savininkas duoda 1-mą morgičių. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

Tel. TOWNHALL 3-1964

BY OWNER. Colonial style house. 3 bdrms, 2 car garage, basement, H. W. heat.

2 acres bordering by Salt Creek. Many fruit and shade trees. Close to schools and public transp.

Call Bensenville 2742.

Atdara apžūrėjimui sekmd. nuo 1 iki 5 val. 7243 S. Rockwell St. Mūrinis 4 mieg. kamb. bungalov. Alyva apšild. 30 pėdų sklypas. Tik \$17,300. Kreiptis į Mr. Auston, WAlbrook 5-5431.

E. T. MITCHELL Real Estate 2501 W. 69th St.

2 NAMAI UŽ VIENO NAMO KAINĄ — HOMEWOOD'E. Arti I. C. gelžk. J. K. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

Skelbkites "Drauge!"

REAL ESTATE

Norite nekiln. turty pigiai pirkt arba greit ir gerai parduot — kreipkitės į šią įstaigą. Parūpinam gerom sąlygom paskolas

A. BUDRECKAS, REALTY 4081 ARCHER AVE. LA. 3-3884

2 METU SENUOMO 5 KAMB. MCH. BUNGALOW, 3 blokal į vakarus nuo Kedzie, Marquette Parko rajone. Rūsyj įrengtas poilsio kambarys. Skubiai parduodamas. \$17,000, arba geriausias pasiūlymas. A. Rėkškaitis, STIPRIUS IR GRAŽUS medinis, 2 po 5, rūsyj, 32 pėdų sklypas, \$15,500. A. Strutas.

LIETUVIŲ KOLONIJŲ 6 butų geras med. namas su valgykla. Pajamų \$3,000. Kaina \$12,500. K. Juknis, SKUBĖKITE ŠLANDIENI! Nepaprastai dideli ir puikiai įrengti 7 kamb. (4 mieg.) mūr. bungalov. Kie me dar kitas mūr. namas, kuris irgi puikiai įrengtas ir duos jums pajamų. Visas tik \$24,500. A. Linas.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street

Prieš pirkdami ar parduodami namus, būsimus, sklypus ar ūkius atliankykite mus.

KUTRA-NORKUS REALTY REAL ESTATE-INSURANCE NOTARY PUBLIC 2405 West 51 St. WAlbrook 5-5030

Šioje nejudomo turto pardavimo įstaigoje perkant ar parduodant Jūsų laukia greitas ir teisingas pataravimas.

N O R V I L A - K U R S I U S REAL ESTATE SALES 2800 West 59th Street

P. STANKOVIČIUS REAL EST. IR INSUR. BROKERIS LIETUVIŲ AUDITORIJA 3133 So. Halsted St. P. D. Dąsaba 6-3785

Pardeda pirkti - parduoti namus, ūkius, būsimus. Parūpina paskolas, draudimus ir doro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisai atdaryti kasdien nuo 10-7.

LIQUIDATING ESTATE Turime 2,000 sklypų vasarvietėms apylinkėje Owaspine Scout Camp Woodland Area of North Michigan prie White River. Ideali vieta medžioklei, žuvinimui ir stovyklavimui.

Parduodama pilno dydžio sklypas po \$45. \$5 įmokėti; išmokėti po \$5 mėn. Skubėkite. Būkite pasiruošę atostogom ateinančią vasarą.

THE VIC REALTY CO. EXCLUSIVE AGENT 541 W. 31st St. CAInnet 5-0035 HEmlock 4-8826

BRIGHTON PARKE Mūrinis namas — 2 butai po 6 kamb. Centrini apšildymas alyva. 2 autom. garažas. Didelis bargenas. Kreiptis —

2555 W. 47th St. LAFayette 3-1083

SAVININKAS PARDUODA. Beverly Shores prie Lake Michigan. Gražus plačias ir aplynkštas. Pajamų nuosavybė: 3 dideli sklypai ir 2 namai. Nebrangiai.

Tel. EVerglade 4-0325

By catholic owner building. Tavern & Restaurant. Equipment like new. Cheap. Fast sale. STAnley 8-6332.

4400 S. Honore St. 8 apmortal ir tavernos biznis — kaminis, stiprus mūro namas. Mėnesinių pajamų \$430. Savininkas parduoda už geriausių pasiūlymą. Virginia 7-1225 arba HEMlock 4-2012.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

2 NAMAI UŽ VIENO NAMO KAINĄ — HOMEWOOD'E. Arti I. C. gelžk. J. K. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

4400 S. Honore St. 8 apmortal ir tavernos biznis — kaminis, stiprus mūro namas. Mėnesinių pajamų \$430. Savininkas parduoda už geriausių pasiūlymą. Virginia 7-1225 arba HEMlock 4-2012.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

2 NAMAI UŽ VIENO NAMO KAINĄ — HOMEWOOD'E. Arti I. C. gelžk. J. K. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

2 NAMAI UŽ VIENO NAMO KAINĄ — HOMEWOOD'E. Arti I. C. gelžk. J. K. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

2 NAMAI UŽ VIENO NAMO KAINĄ — HOMEWOOD'E. Arti I. C. gelžk. J. K. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

2 NAMAI UŽ VIENO NAMO KAINĄ — HOMEWOOD'E. Arti I. C. gelžk. J. K. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024.

REAL ESTATE Paskolos. Neį. Turty Valdymas VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI K. MALONIS, Namų PProspect 8-2071

REAL ESTATE

GAGE PARKE: Mūrinis 1 1/2 augsto. 5 (3 mieg.) ir 3 k. 10 m. senumo. Centr. šild. Garažas ir atskiras 3 k. namukas. Įmokėti \$5,000. Kaina \$27,500.

Mūrinis, 4 butai — 2 po 5 k. ir 2 po 4 k. Gražus kaminis namas. BRIGHTON PARKE: Mūrinis 2 po 4 ir rūbų valykla 60 pėdų kaminis sklypas. Graži vieta. Medinis 2 po 4 k. ir atskiras namas 5 k. Pečiaus šildomas. Augstas sklypas. Arti mokyklos.

Mūrinis 2 po 5 k. Centr. šildymas gazu. Kaina \$26,500.

Turime namų visuose liet. kolonijose. Parūpiname paskolas.

ŠIMAIČIAI Realty, Builders, Insurance 2737 West 43 St. CLAtside 4-2390

CRYSTAL LAKE NEAR SEMINARY For sale by owner. 10 rm. Cape Cod on large lot; 4 bedrms, large 24x20 liv. rm., stone fireplace; 2 baths; gas h. w. ht.; recr. rm.; 1 block from lake, private beach privileges; near country club and schl.

470 ESSEX LANE CRYSTAL LAKE 149

By owner OAK LAWN — 6 rms., 3 bdrm.; full bsmt.; auto oil ht.; 2 car gar. Reas. 5046 W. 79th GArden 4-6534

De Luxe — Arti Maria High School De lux 6 kamb. bungalov. Plus 4 kamb. viršuj. Poilsio kambarys rūsy; židynis; virinimo krosnis; šaldytuvai; indams plauti mašina; skalbiamoji ir džiovinimo mašina. Gazu karštu vandeniu apšildymas. Arti 72nd ir Talman Aye. J. R. KUHNLE, Brokeris, Vincennes 6-0024

OAK LAWN — Lovely Cape Cod. Modern 5 rms down. full area up. Driveway, 20x20 garage; strng., rose garden fenced, city water and sewers. Near all schools, playground. By owner. \$13,800 or offer.

4317 W. 99th Place GArden 4-0964

INCOME PROPERTY By Owner 12 Rm. Brick Home \$250 monthly income from roomers, plus owners apartment and 3 car garage. (Oil) heat, full basement, large yard fenced in.). Many other extras. Including furniture and rented out rooms.

All only \$24,000 or best offer. NEAR 114TH & INDIANA AVE Tel. — CO 4-3717

PROGOS — OPPORTUNITIES PIRKITE TIESIAI IŠ SAVININKO Gerai veikiančią maisto produktų krautuvę — "MIDWEST". Galite pirkti ir namų. Pirkite pigiai; parduodama dėl nesveikatos. HEMlock 4-0800.

GROCERY IR MESOS KRAUTUVĖ Seniai įsteigtas biznis — puiki progą judriai porai. Parduodama krautuvė viena arba kartu su namu. 5704 S. WESTERN AVENUE

BY OWNER JOLIET — DRIVE IN FOR SALE Truck stop West of Joliet, on route 30. With living quarters 2-3906 — after 5. 6-3032

Parduodama maisto krautuvė. Geros sąlygos. Cicero, 4847 W. 14 St. Kreiptis ten pat.

PARDUODAMA MIDWEST KRAUTUVĖ Mėsos, šaldyto maisto bei maisto produktų krautuvė. Moderniška įrengta. Geras biznis. Priešmaimai įkainuota. 2-ju kamb. apšild. butas užpakaly. Savininkas eina pensijon. 3930 S. Albany Ave.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai LIET. APDRAUDŲ AGENTŪRA Visų rūšių apdraudus. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. Prieš darydami apdrandas kitu paatitruokite pas mus.

JONAS KIVAITIS WAlbrook 5-5671 INTERSTATE INSURANCE AGENCY 6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill

AUTOMOBILIS — TRUKAS Automobilių — sušvelnintai

VIKTORO KOZICOŲ Ietoviška gazolino stošis ir auto salyimas

Atliekami motoro remontai, lygtinimo daržymo darbai ir keičiamos dalys CALL-ME-MOTORS CO. 5759 S. WESTERN AVE. FR 8-9333

HELP WANTED — VYRAI

Reikalingas vyresnio amžiaus žmogus, mokąs šiek tiek angliskai, mažųjų gyvulių liginėje. Galima vietoje gyventi.

Skambinti GLOBE 8-2970

MANAGER TRAINEES We need aggressive young men to train as Branch Managers. • This is not sales work. • Liberal benefits and good salary. • Car necessary. • These are positions with an excellent future and are • Permanent. Consideration given to Experienced Men.

Apply GENERAL FINANCE LOAN CO. 6659 So. Halsted St.

Reikalingas darbininkas CKIO darbams pieno ūkyje. Reikalinga kad būtų gerai prityręs. Geras atlyginimas, geras maistas, daug poilsio. Kreiptis — M. Stasunas, R. F. D. Nr. 4, Cortland, New York. (Route 90 West Homer, tel. PI 6-3561.)

HELP WANTED — MOTERYS GENERAL office Typist-Switchboard. Good starting salary. Pleasant working conditions; small air conditioned office. Apply —

ADVANCE DISPLAY CO. 1724 W. Winchester BE 5-0400

REGISTERED NURSE 40 hour week. Pleasant working conditions. For appointment call Administrator, Hazelcrest General Hospital.

EDISON 1-7300

Reikalinga moteris arba mergaitė savaitė padėti prie mažo vaiko. Kreiptis šeit. ar sekmd. tel. — WEntworth 6-9401.

VYRAI IR MOTERYS Mažam restoranui reikalinga vyresnio amžiaus moteris valgio gaminiui. Be to, reikalingas vyr. amžiaus vyras švaros darbams. Gali gyventi vietoje. Skambinti telefonu RELiance 5-9753

BUILDING & REMODELING VIKTORAS ŠIMAITIS General Contractor

Stato rezidencinius ir komercinius namus; pastilo sklypus; rekomenduoja planus; išrūpina statybos kreditus. Skambinti vak.: VI 7-4229 arba rez. tel. BI 7-3340. Kreiptis — ŠIMAIČIAI Realty - Builders - Insurance 2737 West 43rd Street

KONTRAKTORIUS STANDARD BUILDERS, INC. 2523 W. 49 St. Chicago 29, Ill. PProspect 8-3792

A. GINTNERIS — pirminkininkas V. F. PETRAUSKAS — stat. vedėjas Lietuvių Statybos Bendrovė: • stato namus pardevimui, • priima užsakymus, • atlieka remonto darbus, • įrengia aluminijaus langus ir duris.

ANTANAS LUKAS IR SONUS 2717-19 West 71st Street BUILDING CONTRACTORS

Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės: Tel. — HEMlock 4-5881

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ MŪRAS BUILDERS, INC.

Stato gyvenamojuos namus, ofisus ir krautuvis pagal standartinius planus ar individualinius pageidavimus. Įvairūs patarimai statybos bei finansavimo reikaliais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai. Statybos reikalais kreiptis į reikalų vedėją šiuo adresu: JONAS STANKUS kasdien nuo 4 val. popiet. Tel. PProspect 8-2013 6800 SO. CAMPBELL AVE., Chicago 29, Illinois

ŠILDYMAS A. Standauskas ir A. Lapkus instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsinatuvus Air conditioners ir atlieka visus skardos darbus.

1546 S. 49th COURT, CICERO Tel. OLYmpic 2-8811 nuo 8 val ryto iki 5 val. vakaro. Telef. nuo 5 val. vak.: OLYmpic 2-6752 ir OLYmpic 2-8492

Remkite dien. Draugai!

Ispanijos pilietinis karas

(Atkelta iš 3 pusl.)

šimtus kilometrų atkirsti ir apsupti. Po sunkiausių bombardavimų vyriausybiniškai reikalavo kadetams pasiduoti. Kadetai ryžosi kovoti ligi galo. Raudonasis Kryžius ir kitos tarptautinės organizacijos prašė vyriausybinius iš Alkazaro leisti išvežti moteris ir vaikus. Komunistinė Ispanijos vyriausybė prašymo nepatenkino. Alkazaro gynėjams pritrūko maisto, vandens ir vaistų, bet kadetai ryžosi kovoti ligi paskutinio vyro. Sukilėlių pulkininkas Juan Vague Blanco, kuris su stipriais savo daliniais per 49 dienas Madrido kryptimi nužygiavo per 300 mylių, Madrido pamitį neįstengė, nes stiprius dalinius pasituntė gelbėti Alkazaro. Po kelias savaites trukusių žiaurių mūšių pulk. Blanco šarvuoti daliniai prakirto Alkazaro apsupimo žiedą ir Alkazaras liko išgelbėtas. Visas pasaulis su pagarba nusilenkė narsiesiems Alkazaro kadetams ir jų vadui gen. Moscardo. Po 18 metų panašus didvyriškumo pavyzdys pasikartojo Dien Biem Phu tvirtovėje, Indokinijoje, kuri, deja, neatsilaikė.

"Penktosios kolonos" kilmė

Ispanijos pilietinis karas pagimdė dabar dažnai minimos penktosios kolonos vardą. 1939 m. kovo pabaigoje, kai Ispanijos pilietinis karas ėjo į pabaigą ir gen. Franco armijos Madriką buvo apsupusios iš visų pusių, gen. Franco sušuko Madriko gyventojams ir vyriausybinių sumuštos armijos likučiams:

"Mūsų armijos keturios kolonos iš rytų, šiaurės, pietų ir vakarų žengia į Madridą — pen-

toji kolona laukia ženklų Madride." — Tada penktoji kolona turėjo antikomunistinį vardą. Ji sukilo Madride, kai tik į miestą pradėjo veržtis sukilėlių daliniai. Vėliau penktosios kolonos vardą pasisavino komunistiniai partizanai.

Madridas, paskutinė vyriausybinių pasipriešinimo vieta, krito 1939 m. kovo 28 d., dviem dienom praėjus nuo sovietinių komisarių ir jų kontroliuotos vyriausybės pabėgimo į užsienius.

Ispanijos pilietinis karas paliko daug politinio kartumo, kuris ir šiandien nėra visai pasibaigęs. Prancūzija, Anglija ir skandinavų kraštai stovėjo vyriausybinių pusė, nors pačios kare nedalyvavo. Kaikurių tų kraštų ir dabar dar šaltai žiūri į Franco Ispaniją.

Ispanijos pilietiniame kare didelį vaidmenį atliko marokiečiai, kurie narsiai kovojė sukilėlių pusė. Vyriausybiniams apšaudžius sukilėlių laivą, kurį dengė Vokietijos laivas, ir užmušus keliolika vokiečių jūrininkų, Hitlerio įsakymu Vokietijos karo laivai bombardavo vieną vyriausybinių valdomą uostą, atsikeršydami už žuvusius jūrininkus.

Pilietinis karas sugriovė Ispanijos miestus, sunaikino daug kultūros paminklų, pareikalavo milijono gyvybių ir daug daug milijonų medžiaginių nuostolių.

Po dvidešimt metų Ispanija grįžta į normalią gyvenimą, nors politinių laisvių ten ir nėra. Ispanija pasiryžusi ir toliau kovoti prieš komunizmą, kokios forma jis besireikštų. Amerika pirmoji įvertino Ispanijos svarbą pasaulio likimnėje kovoje su komunizmu.

PROF. V. TUMĖNIENĖS ATSIMINIMAI

Dr. VYTAUTAS TAURAS - TUPČIAUSKAS

New Yorko Liet. Gyd. Draugijos paraginta prof. V. Tumėnienė parašė savo atsiminimus, kuriuose puikiai atvaizduota jos jaunų dienų gyvenimas, jos veržlumas studijoms bei darbui ir jos pasisąjūstimas kuriant pediatrijos katedrą prie Lietuvos Universiteto Kaune. Atsiminimai apima net keturis laikotarpius, būtent, laikotarpį prieš Pirmąjį Pasaulinį karą, atkurtą ir nepriklausomą Lietuvos klestėjimo periodą, Lietuvos okupacijų metų eiga ir tremties gyvenimą Vokietijoje ir Amerikoje. Atsiminimai turi virš 50 skyrių, kurie vietomis bus iliustruoti įvairiais atvaizdais.

Minėti atsiminimai įdomūs pasiskaityti ne tik gydytojams, bet ir kitų profesijų žmonėms. Pagaliau šis leidinys turės ir savo istorinę vertę, nes jame atsispindi daliniai Lietuvos Universiteto kūrimasis, vaikų ligų klinikų vystymasis, Lietuvos pediatrijos pažanga bei Lietuvos Pediatrijos Draugijos veikla.

Visiems yra žinoma, kad šiais laikais bet kokios knygos išleidimas yra surištas su lėšomis, nes knygų leidyklos paprastai reikalauja iš anksto sumokėt išlaidas. Prof. Tumėnienės turtas paliko Lietuvai, todėl jai išleisti minėti atsiminimai nėra įmanoma. Todėl susidarė komisija iš Dr. A. Garūno, Dr. M. Budrienės ir Dr. V. Tauro-Tupčiausko tikslu padėti knygą išleisti.

Komisija išsiuntinėjo gydytojams laiškus, kviečiant materialiai paremti atsiminimų išleidimą, įstojant į prenumeratorių rėmėjų eiles sumokant \$5 arba prisijungiant \$10 ar daugiau, kaip garbės prenumeratoriai. Pastarieji bus atžymėti knygos atitinkamam priede.

Išsiuntinėti laiški davė apčiuopiamą vaisių: daugelis gydytojų ir net ne gydytojų tučtuojau atsiliepė ir dosniai parėmė užsimotą darbą. Tačiau nemaža gydytojų gal ir užmiršo, o gal ir iš viso Amerikoje

tapo abejingi šios rūšies užsiminimams bei darbams? Bet aš manau, kad pastarųjų kategorijoj yra maža ir esu giliai įsitikinęs, kad pas gydytojus vis tik dar išliko solidarumo jausmas ir jie tikrai prisidės prie šio vaizdo, kuris jau yra įpusėtas. Aišku, kad pusiaukelį sustoti lyg ir nederėtų. Pagaliau juk tai yra ir visų gydytojų garbės reikalas.

Juk reikia tiesa pasakyti, kad pastaraisiais metais gydytojai neišleido nei metraščio nei jokio kito leidinio. Lai būna šis pirmas leidinys, kaip įvadas į panašius pobūdžio medicininių leidinių, kurie įmanomi išleisti tik **lietuviškos** tautos keliu.

Pagaliau prie šio pastarojo leidinio išleidimo galėtų prisidėti ir ne gydytojai, ypač tie, kuriems Lietuvoj dar mažiems esant teko gydyti L. U. Vaikų ligų klinikoje, kurių dėka gal šiandieną jie turi galimybę gyventi.

Prof. Tumėnienės nuopelnai Lietuvai vaikų gydymo srityje yra neabejotini. Vaikų Ligos Klinikų sumoderninimas, jų nuolatinis progresas, vaikų sanatorijų steigimas ir panašūs pediatrijos darbai yra glaudžiai susiję su prof. V. Tumėnienės asmenybe.

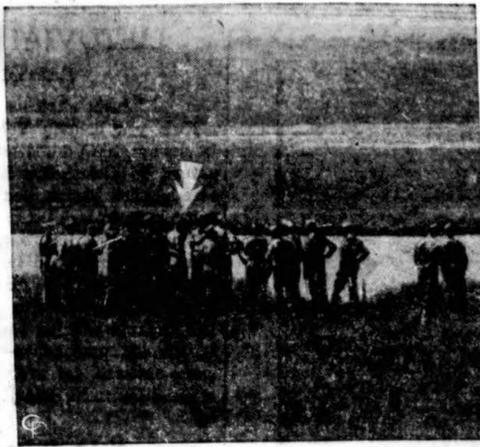
Todėl šiandieną visų yra pareiga padėti profesorei išleisti jos atsiminimus. Tai bus mūsų lyg ir simbolinė bei moralinė padėka už jos nuopelnus Universitetui ir visai Lietuvos tautai bei visuomenei

SKAITYKITE LINKSMĄ MENESINĮ LAIKRAŠTĮ

Vėpla

Karikatūros, šaržai, anegdota, feljetonai ir įvairūs humoras. Metinė prenumerata tik \$1.00. Adresas: VEPLA, 1220 BISHOP ST., SUITE 3, MONTREAL, QUEBEC, CANADA

TIKRINA PELKES

Tikrina pelkė, kurioj serž. McKeon vadovaujami nuskeno šeši mariniai.

"Technikos Žodžio" naujas numeris

Šiomis dienomis iš spaudos išseina "Technikos Žodžio" nr. 3(40), gausiai iliustruotas naujaukis ir brėžiniai, 24 psl. Turinys: "Žodis kolektoras" — rašo V. Vintartas, "Inžinieriai ir architektai, išvėrkime!" — rašo prof. J. Kaminskas (autorius nagrinėja Lietuvos atstatymo planavimo klausimus), "Prof. Julius Gravrogkas" (mokslo darbas 40 m. su kakties proga) — rašo prof. S. Kolupaila. Apie gerosios ir jo pritaikymą laivui stabilizuoti (su santrauka anglų kalba) rašo prof. Gravrogkas. Techninė apžvalga pateikia E. Jasiūnas. Veiklos skyriuje Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos Centro Valdyba suteikia daug svarbių informacijų apie įvykiantį š. m. rugsėjo 1 — 3 dienomis Philadelphiaje, Pa., ketvirtąjį ALIAS suvažiavimą, apie sąjungos inkorporavimą bei įregistravimą JAV. (Dabar pagal šią registraciją sąjunga vadinama "American Lithuanian Engineers and Architects Association", sutrumpintai: ALEAA).

"Laivininkystė ir Zvegyba" skyriuje rašo T. Daukantas apie Lietuvos jūrų statuto projekto šaltinius.

Pažymėtina, jog šis TŽ numeris skirtas buv. Vytauto Didžiojo Universiteto rektoriumi ir Augštesniosios Technikos Mokyklos Kaune steigėju ir jos direktoriumi prof. J. Gravrogkui pagerbti. Šia proga įdėtas jo vertingas ir visų laukiamas straipsnis, kuris eilę metų negalėjo būti atspausdintas dėl techniško sunkumų spausdinti sudėtingas formules bei matematinius graikiškų raidžių ženklus. Tik dabar, kai TŽ perėjo prie ofsetinės spaudos, toki straipsniai su sudėtingais matematiniais ženklais ir techniniais brėžiniais pradedami išleisti.

Prieš įvykiant ALIAS (ALEAA) suvažiavimui š. m. rugsėjo 1 — 3 d. Philadelphiaje, išleista dar vienas specialiai suvažiavimui skirtas "Technikos Žodžio" numeris (nr. 4). Gi po suvažiavimo iki šiuo metų pabaigos išeis dar du TŽ numeriai. "Technikos Žodis" — ALIAS ir PLIAS organa — kas du mėnesiai leidžia Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos Chicago skyriaus techn. spaudos sekcija. Redaguoja redakcinė kolegija. Ats. red. E. Jasiūnas. Techn.

Rėmėjo ir garbės prenumeratorių (\$5, \$10 ar daugiau) prašoma siųsti šiuo adresu: Dr. A. Garūnas, 1934 S. 48 Ct. Cicero 50, Illinois.

Sibiro kankiniai

Kiek daug lietuviškų širdžių atšalo, sustingo ir nustojo plaktis Sibiro speigų sukaustyto... Vis daugiau ir daugiau gauname bausių žinių: kiek daug mūsų brangių, artimų, mylimų išėjo be laiko amžinybėn — jų ir kaulai paliko nesventingo žemės amžiams. Baisus tragizmas jaudina mus. Skąsumas nepakeliamai didelis ir kruvinas.

Štai ir vėl esame pritenkti liūdnoji ir skaudžioji žinia iš Sibiro. Vėl žiaurių komunistų nukankinti lietuviai užgošo amžinai: kaip žvakikį liepsnelės — be giminių, be artimųjų atsišveikinimo, be maldos...

Tai Simonas Meilus, 63 m. amžiaus ir Stasė Meiluvienė — Piščiškaitė, 53 m. amžiaus — abu užmigo Viešpatyje tarp svetimųjų, svetimoje speigų žemėje. Ir sudiev jie negalėjo pasakyti savo mylimiems vaikams, kuriuos jie taip labai mylėjo...

Simonas Meilus, Lietuvos, URMergės m. buvo žemės ūkio d-ijos direktorius. 1948 m. Lietuvos raudonieji okupantai ir lietuvių tautos žudikai išvežė jį Sibirą. Daug kančių iškentėjo... Gyveno viltimis pasimatyti su savo vaikais. Bet nesulaukė tos šviesios valandos. Mirė kankinių mirtimi Irkutsk, Cerechovskio apygardos, Svirskio rajono — Komsomolsko kaimelyje. Mirė 1955 m. XII.19 d.

Stasė Meiluvienė-Piščiškaitė mirė 1956 m. III. sulaukusi 53 m. amžiaus. Mirė staiga ir netikėtai, tarp svetimųjų. Neprikliuotų lietuvių vėlionė daug darbovosi prieš Ukmergės R. Kat. partijos bažnyčios organizaciją.

Tragizmo ir skausmo prislėgti pasiliko du sūnūs: Leonas ir Albertas, kurie šiuo metu gyvena JAV su savo šeimomis. — Sv. Augustinas

red. G. J. Lazauskas. Jūrininkų skyrių, Liet. Jūrininkų S-gos Užs. organą, redaguoja P. Mažeika. Jūrininkų atstovu prie TŽ yra S. Vainoras, TŽ red. kolegijos adresas: Technikos Žodis c/o E. Jasiūnas, 5741 So. Loomis Blvd., Chicago 36, Ill, USA. TŽ administracijos adresas: TŽ c/o K. Paukštys, 2610 W. 47th Str., Chicago 32, Ill, USA.

"Technikos Žodžio" skaitytojais yra ne tik lietuviai inžinieriai bei architektai, gyvena įvairiose pasaulio kraštuose, bet ir kiti įvairios technikos srityse dirbantieji.

G. J. Lazauskas, ALIAS Chicago Sk. V-bos Įgaliojtinis Spaudos Reikal.

Duok vargšams tai, be ko gali apeiti, kad galėtumei pasiekti tai, ką negali prarasti.

— Sv. Augustinas

Čikagietis paaukojo muzikai \$84,000

Christ Johnson, švedų kilmės čikagietis, nuvykęs į Švediją, Karališkai akademijai Stockholme paaukojo \$84,000. Akademija planuoja iš tų pinigų gautas palūkanas panaudoti kompozitorių premijoms, skirdama po \$5,000 kas antri metai. Johnson yra muzikos mėgėjas, 84 m. amžiaus, pasitraukęs nuo darbo nejudamos nuosavybės prekybininkas, į Švediją buvo nukeliamas pats vienas. Jis gyvena Chicagoje nuosavame name, turinčiame 24 butus.

Seseriai \$5, šunims — \$10,000

Erwin H. Keyes savo seseriai testamentu paliko \$5, bet už tai pirkimui šunų akliems vedžioti paskyrė \$10,000. Kadangi testamentas pasakytas, kad ta suma paliekama visoms labdaros draugijoms, kurios augina tokius šunis, tai gali būti šis testamentas suardytas, nes nenustatyta aiškiai, kuriai draugijai skiriama, o tokių draugijų yra daug.

Lėtai tvarkosi kelių reikalai

Illinois Apmuitinamų Kelių komisijos pirmininkas Deafing pranešė spaudai, kad lėtai tvarkosi reikalai nutiesimo 193 mylių ekspresinių kelių, kuriems turima \$415 milijonų paskirtų

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siunčia į Lietuvą ir kit. siuntinius su: angliškam viln. medžiagom, avaline, vaisiais, maistu ir kit. Taipgi siunčia suvamas mašinas, laikrodžius, dviračius, akordeonus. Užsakymai pristatomi iš Anglijos ir Vokietijos. (Haskoba, Tazab).

Bendrovė persiunčia į LIETUVĄ ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas NIEKO NEMOKA. Siuntinių pristatymas garantuojamas — PILNAS DRAUDIMAS.

Prašykite katalogų bei informacijų:

OVERSEAS CARGO CO. 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill. LA 3-5049, YA 7-4337 STEFONAS JUODVALKIS

sumų. Svarbiausia kliūtis — plieno fabriky streikas ir, ant- ra, neaiškumas, kiek teisių kom- misija turi paimti žemę, reika- lingą numatytiems keliams.

Koks bebūtų kultūros elemen- tas, visur mes ją randam. Ji yra vienintelė jėga, prieš kurią negali atsispirti jokia kita.

— G. Le Bon

SKANIAI PAPIETAUKITE SU SAVO ŠEIMA
Kiekvieną sekmadienį **CRAWFORD GARDEN RESTORANE** Evergreen Parke
Jau! šeiminkė Betty Siebert kviečia prie skanių stekų, vištienos ir žuvis, vėsinamos patalpose. Kainos nuo \$1.75.
3941 WEST 95th STREET
Tel. Garden 4-4900

GLEN ELLYN NURSING HOME
Tuojau gali priimti sveikstančius ligonius, lovoje gulinius bei gydytojų pacientus. Licencijuotas Gailastingųjų seselių priežiūra. Puiki namų atmosfera. Privatūs kambariai — šviesūs ir erdvūs.
Tel. Glen Ellyn 4225

PADEKA A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kun. E. Abramavičiui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą, pasakė pritaikintą pamokslą ir palaidė joje lietoj kapines.
Nuširdus dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju visiems, kurie prisistatė vėlionei gėlių. Dėkoju vargonininkui J. Kudirkai.
Dėkoju Chicago Lietuvos Draugijos nariams ir draugams ir visiems, kurie pareiškė man toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Mažeikai-Evans, kuris maloni patarnavimu atėmė rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose. Dėkoju giminėms, ypatingai p. Bakutienei, atvykusiai į laidotuves iš St. Petersburg, Florida ir visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo. Vyras

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kun. E. Abramavičiui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą, pasakė pritaikintą pamokslą ir palaidė joje lietoj kapines.
Nuširdus dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju visiems, kurie prisistatė vėlionei gėlių. Dėkoju vargonininkui J. Kudirkai.
Dėkoju Chicago Lietuvos Draugijos nariams ir draugams ir visiems, kurie pareiškė man toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Mažeikai-Evans, kuris maloni patarnavimu atėmė rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose. Dėkoju giminėms, ypatingai p. Bakutienei, atvykusiai į laidotuves iš St. Petersburg, Florida ir visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo. Vyras

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKATUVES

KUN. PIJUS KARALIUS
1955 metais, liepos mėn. 31 dieną šv. Antano bažnyčioje, Ciceroje 7:30 valandą ryte bus atnašaujamos gedulingos šv. Mišios už jo sielą.
Kviečiame gimines, draugus, pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir pasimelsti už jo sielą.
Liūdnosios seserys, brolis ir jo šeima

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. Motinų Klubui už atsilankymą koplyčioje.
Dėkoju gėlių gabnešiams ir visiems, kurie pareiškė toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkoju laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui, kuris maloni patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.
Dėkoju visiems dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuširdus dėkuo.
Žmona, duklė, žentas ir anūkal.

PADEKA
A. J. A.
DANICELĖ SZERALIS (Šhralis) Pilyktė
Mano mylima žmona mirė 1956 m. liepos mėn. 12 d. ir palaidota liepos mėn. 16 d. šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidė jį jos poilsio vietai.
Nuširdžiai dėkoju didž. gerb. kunigams: kun. kleb. A. Mickai, MIC, kun. A. Zakaraskui, kun. P. Gedvilai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą. Dėkoju kun. P. Gedvilai ir kun. A. Zakaraskui, kurie palaidė vėlionę j. kapinėse.
Nuširdžiai dėkuo visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkoju Don Varnas American Legion Post No. 986 ir Sons of the Legion., Don Varnas Motery Auxiliary ir Juniors; ir švenč. Panelės Nek

× **Veronika Baturienė**, gyvenanti 6116 So. Whipple St., Chicago, Ill., atsiuntė \$500 Tėvų Marijonų naujojo vienuolyno vieno kambario įrengimui. Aukotoja tą sumą skiria savo ir jos mirusio vyro — Juozapo Baturio įamžinimui. Jos vyras mirė prieš tris metus. Tėvai Marijonai reikią širdingiausia padėką mielai geradarei, kuri jau kelintas kartas vis atsiunčia stambią auką Tėvų Marijonų bei Draugo Statybos fondui.

× **A. a. Steponas Yazbys**, buvęs Apygardos Teismo teisėjas Kaune, atsiskyrė su šiuo pasauliu š. m. liepos 19 d. Vėlonies draugai ir pažįstami maloniai prašomi suteikti jam paskutinį patarnavimą dalyvaujant šv. Mišiose ir laidotuvsė. Kūnas bus pašarvotas S. Laskawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. Laidotuvių tvarka bus pranešta vėliau.

× **Angelė Vencloviėnė** su savo giminėmis Tamošiūnais išvyko atostogų kelionei po Ameriką. Mano aplankyti ir Florida. Vencloviėnė keliaudama mano susitikti savo dukrą Aušrelę, kuri šiais metais baigė Illinois universitetą (Urbanoj) ir jau prieš mėnesį išvyko pamatyti įdomesnių šio krašto vietų ir aplankyti savo giminų bei pažįstamų.

× **Brolis Vladas Cibulskis**, MIC, grįžo į Chicago po trijų savaitių kelionės po rytines valstybes. Jam teko aplankyti savo brolių, Petrą Cibulskį, Nanticoke, Pa., po 42 m.; taip pat aplankė giminaičius Milinavičius, Patterson, N. J.; dalyvavo piknike liepos 4 d., 1956 m.; Thompson, Conn.; lankėsi pas TT. Pranciškonus, Brooklyne, N. Y., ir pas sesėles Kazimierietes. Newtown, Pa.

× **Dipl. teis. J. L. Giedraitis** ir žmona dr. Lionė Giedraitienė su dukrele Aldona, gyv. Hartford, Conn., lankėsi Chicagoje. Apsistoję buvo pas adv. J. Repšį, 5640 S. Ada St.

× **Marija ir Antanas Rudžiai**, kurie ne tik nuosirdžiai talkino Dainių šventės daugelyje darbų, apmokėjo 50 bilietų seselėms kazimierietėms iš Marijos mokyklos, bet dar užsukė kelis autobusus, kurie sesėles nuvežė ir parvežė iš Dainių šventės.

× **Rigoletto**, Verdi 3 veiksmų opera, kurią sekančiame dainavimo sezono stato Chicago Lietuvių Vyrų choras, bus išpildoma 1957 metų kovo mėn. 30 ir 31 dienomis Chicagoje. Vyrų choras turi keletą kvietimų dainuoti kitur, jų tarpe net tolimuose miestuose. Sekantį dainavimo sezoną pradeda rugsėjo mėn. 5 d.

× **Dainių šventės komitetas** praneša, kad šventėje iš viso choristų buvo 1153. Chicago miesto chorai sudarė 579 choristus, Chicago artimosios apylinkės turėjo 95 choristus, o iš tolimųjų vietovių atvyko 479 choristai. Sudėjus tuos skaičius, gausime augščiau minėtą choristų skaičių.

× **Onai Ščiukienė**, kilusiai iš Vilkaviškio apskrities, Vištyčio valsė., Pavištyčio kaimo, yra laiškas iš Lietuvos. Skambinti telef. TOWNhall 3-5539, Cicero, Illinois.

× **P. S. Snyder** yra Draugo administracijos laiškas iš Lietuvos, siųstas iš Kauno B. Morckvienėnės.

× **Seserų Kazimieriečių Rėmėjų Dr-jos susirinkimas** įvyko liepos 15 d. vienuolyno. Skyrių atstovės ir valdyba gyvai svarstė, kaip geriausiai prisirengti aukso jubilėjui nuo Seserų Kazimieriečių kongregacijos įsisteigimo, kuris įvyks 1957 metais. Rudeniop, spalį 21 d., 1956 m. rėmėjos rengia dvigubą pramogą — card party-bunco ir bingo Marijos augštesniosios mok. patalpose. Rėmėjų 9-tas sk. iš Cicero jau toms pramogoms surinko \$100 iš anksto. Tikimės, kad ir kiti skyriai seks jų pavyzdžiu. Susirinkimo rėmėjos neturės rugpjūčio mėn., susirinks tik rugsėjo mėn. Iš anksto pasveikinta mūsų brangi rėmėja vadovė sesuo M. Ignacija, kurios vardinės bus liepos 31 d. V. Galnaitė visų rėmėjų vardu pasveikino seserį Ignaciją ir įteikė dovanėlę nuo visų susirinkusių.

Kaip visuomet, po susirinkimo seserys visas skaniai pavaišino.

× **Miškininkų ir Medžiotojų gegužinė** įvyksta liepos mėn. 22 d. (sekmadienį) Don Ryan Woods, 16—17 skl. Bus bufetas su įvairiais gėrimais, dainomis, muzika. Z. Dautartas iš Clevelando, Gardens Friends Co. direktorius, kalbės apie didelį biznį: kaip kiekvienas nuosirdžiai gamtą mylįs lietuvis gali tapti milijonierium. Bus skirtos įdomios premijos. Gegužinė užsitys iki vėlybo vakaro. Pelnas skiriamas miškininkų spaudai parenti.

× **Omahos Lietuvių Futbolo Klubo "Lituanica"** futbolininkai šiandien ryte atvažiuoja į Chicago ir čia 6 val. vak. Marquette parko aikštėje, prie 67 ir Kedzie gatvių, žais draugišką rungtynes su Chicago LFK "Vainutas". Omahos lietuvių komanda yra stipriai atremta geras Omahos, Nebraska, kitataučiai futbolo žaidėjais. Iš lietuvių tarpo čia žaidžia: Rom. Blažauskas, Rich. Blažauskas, R. Gartigas, V. Arlauskas ir A. Reškevičius.

× **Jonas Kastautas**, L. Miškininkų S. Ižd., gyv. 10323 So. Union st., po staigaus širdies priepuolio paguldytas Cook County ligoninėje 15 Ward, 47 nm., pradeda sveikėti. Jį jau galima atlankyti.

× **"Girios Aidas"** Nr. 15, vienintelis laisvam pasauliui ir už geležinės uždangos lietuvių miškininkystės žurnalas, 96 pusl., baigiamas spausdinti. Vijeikio "Vivi" spaustuvėje. Jį bus galima gauti Miškininkų ir Medžiotojų dr-jos gegužinėje liepos mėn. 22 d.

× **Ieva Rašimaitė**, gyvenanti 105 Main St., Athol, Mass., atsiuntė \$100 mūsų dienraščio naujosios spaustuvės reikalingam. Gerbiamajai aukotojai reikišiam širdingiausia padėką už malonų prisidėjimą prie Draugo naujosios statybos darbų.

× **Birutė ir Paulius Gyliai** šiomis dienomis susilaukė antrojo sūnaus Jono-Edmundo. Jų uošviai Bridgeporto prekybininkai Rimkai džiaugiasi šeštuoju anūku.

× **Teresei Pautienytei** yra prisiūta į redakciją \$25 dovaną "už didelį knygų platinimo darbą". Dovaną siunčia "Knygos Mylėtojas", nepaduodamas savo tikrosios pavardės. Drauge su savo tėvu dail. J. Pautienium Teresė išplatino daug knygų per lietuviškųjų knygų platinimo mėnesį.

× **Barbora Kazimieraitienė**, įžymy draugių veikėja ir rėmėja gerų darbų, išvyko į Florida atostogų ir ten aplankys savo seserį.

PASKUTINIS ŽINGSNIS SVIESOJ

Mike Sibol, 4 m., žengia su savo jį išnūjusia motina į ligoninę, kur jam dėl vėžio bus išimta ir antroji akis. Doktoras sako, kad jam gyventi tėra tik 50%.

MICHIGAN GUBERNATORIUS ATVYKSTA PAS MUS

Ryt dienos Chicago lietuvių dvigubose iškilmėse prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette parke dalyvaus ir pagrindinę kalbą pasakys populiarusis Michigan valstybės gubernatorius G. Mannen Williams. Kadangi jis atvyksta specialiai į mūsų iškilmes, todėl, suprantama, mes tai giliai įvertinsime patys gausingai dalyvaujanti istoriškose iškilmėse.

Kaip jau žinom, ryt prie Dariaus ir Girėno paminklo bus ne tik šių dviejų "Sparnuotųjų lietuvių" atminimo pagerbimas ir jų didelio žygio įvertinimas, bet taip pat dedikuojama Lietuvių Aikštė — Lithuanian Plaza.

Po parado, prasidedančio 1:30 valandą, po iškilmų pro-

gramos atidarymo ir prel. D. Mozerio invokacijos, aldermanas John H. Egan perskaitys Chicago miesto tarybos rezoliuciją Lietuvių Aikštės reikalui ir po to Alto pirmininkas red. L. Šimutis pasakys padėkos žodį lietuvių vardu. Pagrindinę kalbą pasakys Michigan gubernatorius. Taip pat yra pakviesti kalbėti — kongresmanas James C. Murray ir adv. Antanas Ollis. Programai vadovaus Dariaus ir Girėno posto komandierius Joseph G. Kamin ir teisėjas Alf. Wells. Parade dalyvaus keletas legionierių postų su savo vėliavomis ir orkestrais. Po aikštės dedikavimo ir lakūnų pagerbi-mo bus muzikinė programa, kurioj dalyvaus keli geri ir gausingi orkestrai.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Lietuvoje dėkoja už Stalino nuvertimą. Jau ir Lietuvoje reikišiamos padėkos už Stalino kulto nuvertimą. Liepos 4 d. per Vilniaus radiją paskelbtas "Spartos" fabriko kojinių meistrės E. Jakimauskaitės pasisakymas; pranešta, kad tie reikalai buvo svarstomi Šiaulių miesto pramonės įmonėse, įstai gose, transporto ir statybinėse organizacijose. Reikia manyti, kad ne tik ten, bet ir plačiau. 1956.VII.4, kaip skelbiama, bus surengti atviri partiniai susirinkimai dviračių gamykloje, vietinės ir kuro pramonės ministerijos Šiaulių durpyno linijoje. Kaip paprastai, pareikšta padėka kpc komitetui už "teisingą ir laiku pasisakymą prieš asmenybės kultą" etc. Belieka, kad ateityje jau ir Stalinas gali būti apšauktas "Vakarų imperialistų agentu".

1956.VII.6 "Tiesa" savo vedamajame, nusiškundusi Lietuvoje varoma "priešiška agitacija iš užsienio, stengiantis drumsti vandenį, apgaudinėti darbo žmones", iškelia ypač agitatoriaus darbo reikšmę, pažymėdama, kad "nutarimas dėl asmenybės kulto ir jo padarinių įveikimo yra didelis istorinės reikšmės dokumentas". To-

× **Gyd. O. Gureckaitė-Bakaitienė, kun. F. Gureckas ir kun. Plankis** atostogų proga patraukė Aliaskos link.

liu reikalaujama: "partinės organizacijos privalo kuo plačiau siai paskleisti dokumentą, mobilizuoti mases už jo įvykdymą... kiekvienas turi tvirtai kovoti už partijos ir vyriausybės iškeltų uždavinių įvykdymą"... Bolševikai okupuotoje Lietuvoje paskiausiu metu ypač garsina neseniai išleistą brošiūrą "Dėl klausimo apie asmenybės kultą".

— **Spartakiadai**. Liepos 8 d. bolševikai iškinčiai atidarė "T. Lietuvos spurtakiadą". Į ją sugabenta apie 3,000 iš visos Lietuvos sportininkų, kurie įkurdinti geriausiose Vilniaus viešbučiuose ir bendrabučiuose. Net ir per radiją paskelbta, kad visi "skaniai maitinami". Šios "spartakiados" tikslas — sudaryti Lietuvos rinktinę, kuri vėliau turės vykti į "TS tautų spartakiadą Maskvoje". Svarbiausios varžybos vyko "Spartako" stadione. Iš viso Lietuvoje esą 300,000 sportininkų. Tarptautinės futbolo rungtynės Vilniuje tarp "Spartako" ir Stokholmo futbolo klubo "Stiu-re" pasibaigė pirmąjį laimėjimu 2:1.

Tik tas gali būti žmonių akys d'dis, kurs Dievo akyse jaučiasi mažu. — E. M. Arndt

Kuo čia būsi labiau pasislėpęs, tuo labiau Dievas tave išskels paskutinio teismo dieną. — Šv. Bernardas

LIETUVIAI VAK. VOKIETIJOJE

Rašo mūsų korespondentas

Lietuvių skaičius

Kiek yra lietuvių Vokietijoje, manau, tikrų duomenų nieks neturi. Iki šiol skelbti skaičiai, atrodo, nėra tikslūs. Seniau čia daug kas pasidarė lietuviams bei pasivadino jais Balf'o gėrybių dėlei. Tai buvo ypač tada, kai šitoms gėrybėms disponavo PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Kadangi pašalpa savo vertę gerokai prašokdavo solidarumo mokesį, tai mielai rašėsi Bendruomenėn, kad jos gautų.

Emigracija

Dabar vykstanti emigracija lietuvių skaičių dar sumažins. Pagal paskutinį įstatymą pabėgėliams jau nemaža išvyko ir rengiasi dar išvažiuoti, Emigruojantiems daug padeda Europoje gyvenę Balf'o pirmininkas kan. Končius.

Visuomeninis gyvenimas

Čia rinkimai į PLB Vokietijos Krašto Tarybą — svarbiausias šių metų Vokietijoje gyvenančių lietuvių rūpestis. Rinkimai bus šio mėnesio pabaigoje. Jie vyks dar nepasibaigus dabartinei Tarybos kadencijai. Taip yra todėl, kad į dabartinę Tarybą rinkimai buvo suklauti. Nors PLB sumanytojai bei kūrėjai ir norėjo, kad ši bendruomenė būtų apolitinė lietuvių organizacija, bet nepasisekė. Pasirodė, kiek pavienis žmogus nėra visiškai apolitinis, tiek ir jo sukurtos institucijos.

Kiek yra žinoma apie suklautus rinkimus Vokietijoje, pirmoje eilėje aukomis buvo katalikų kunigai. Čia tiek vadaminieji nepartiniai dažniausiai daro visa, kad jie nepraeitų. Tai daro tiek prieš rinkimus, tiek rinkimų metu. Rankiniai buvo ir per rinkimus į dabartinę Tarybą. Su skundais eita ir iki Garbės teismo. Bet, žinoma, kaip kad neretai kitur, taip ir šis išspėdė reikalą ne pagal skunduose išdėstytas aplinkybes ir pristatytus įrodymus, bet pagal partinį tikslumą. Kadangi

toliau nebuvo kur skystis, tada nepatenkintoji visuomenė ėmėsi kitų būdų, kad jos pamintotos teisės būtų atstatytos. Priėta prie kompromiso. Jo dėka ir daromi šitie rinkimai.

Kandidatais sutiko būti 46 asmens. Jų yra visokio amžiaus, išsilavinimo ir užsiėmimo asmenų. Kandidatuoja ir praeitą kartą suklautus rinkimus patvirtinęs Garbės teismo pirmininkas su vienu teisėju. Pirmasis ir kandidatų sąrašą figūruoja pseudonimo vardu, o pastarasis kaip profesorius.

Netikrais vardais yra ir daugiau kandidatų. Kad apie kandidatus netikslų žinių įrašymas į kandidatų sąrašus nėra girtinas dalykas, šitąją aplinkybę, atrodo, patvirtins kiekvienas objektyvus visuomenininkas.

Išstatytieji kandidatai yra įvairūs ir politiniai. Pasirodė, Lietuvos tautininkai, valdydami kraštą, dar nepajėgė visiškai supilkinti lietuvius. Atsidūrę laisvėje mūsų tautiečiai vėl rodosi žmogui įgimtae murgume ir politiniai. Išrauti lietuvių laisvą galvosėną nepadėjo nei į padanges keltas tautos "vadas", nei karo cenzūra, nei karo teismai, nei policija, nei kitos diktatūrinės priemonės.

Vlikas

Nusikėlus Vlikui į JAV, jaučiama didelė tuštuma. Tik šio Komiteto priešai džiaugiasi. Provilkiškos visuomenės galvojimu, jis čia daugiau reikalingas, nei kur kitur.

Balf'o pagalba

Balf'o pagalbos šelpiamieji visada laukia ir ja džiaugiasi. Vokietijoje pragyvenimas brangus. Net vidutinišką algą gaunantieji nelengvai išmaitina savo šeimas. Dar sunkiau einasi tiems, kurie gyvena vien iš pašalpų.

Šio meto Balf'o gėrybių padalinimo tvarka gyventojai yra patenkinti. Ją prieš kelnerius me tus įvedė kan. Končius.

CHICAGOS ŽINIOS

Kruša ir perkūnija

Vėlai ketvirtadienio vakarą Chicago šiaurvakarių dalį nušiaušė kruša su perkūnija. Iškrito itin didelių ledo gabalėlių. Audra siautė porą valandų ir užpylė kaikiuriuos rūsius. Apie šėsetą namų trenkė perkūnas.

Sugavo 6 plėšikus

Shakespeare distrikte policija areštavo 6 žmones, kurie kaltinami plėšikavę. Areštuotieji — suaugę vyrai, 33—52 metų amžiaus.

Šventinis 400 motociklų

Apie 400 motociklistų sekmadienį, sutelkti organizacijos Loyal Order of Moose, susirinko ties 1016 N. Dearborn ir iš ten vyks prie šv. Kristoforo bažnyčios 147 gatvė ir Keeler, kur jų motociklus pašventins taj parapijai vadovaujį tėvai pranciškonai.

SSSR bombonešiai gali pasiekti JAV

Kontinento priešlėktuvinės gynybos direktorius aviacijos pulkininkas J. F. Kirkendall, kalbėdamas Chicagoje, pasakė, kad Sovietų tolimų distancijų bombonešiai yra labai geri ir tik jie vieni gali atakuoti JAV.

Nudūrė susiginčijęs kelyje

Raymond Prise, 24 m., policijai prisipažino nudūręs pėsčiąjį Percy Whitead, 38 m. amžiaus, kai jie susiginčiję kelyje: kaltinamasis pasakoja, kad

KAS KĄ IR KUR

— **Slaiden**, šeštadienį, 6 v. v. Marquette Parko aikštėje, prie 67-tos ir Kedzie gatvių. Chicago LFK "Vainuto" futbolo komanda turės susitikimą su Omaha LFK "Lituanica". Rugtinių pradžia 6 valandą vak.

— **Šv. Kazimiero seserų rėmėjų** 2 skyrius rengia gegužinę, kuri įvyks liepos 22 d. Ryan Woods 87 ir Western Ave. Kviečiami visi atvykti ir paremti sesėles kazimierietes. Bus užkandžių, muzika ir laimėjimai.

Ona Kazlauskaitė

— **Saulių dėmesiai**. Chicago Saulių Klubas pakviestas dalyvauti Dariaus ir Girėno parade, kuris įvyks š. m. liepos m. 22 d., sekmadienį. Visi klubo nariai renka si tą dieną 12 val. 30 min. Don Varno veteranų poste 6816 W. Western Ave.

Pageidaujamas apsirėngimas: vyrai mėlynomis kelnėmis ir baltais marškiniais, be kaklaraiščių ir be skrybėlių. Moterims — tautiniai rūbai; ju neturinčios rengiasi savo nuožūria.

Visų dalyvavimas privalomas. Chicago Saulių Kl. Vald.

NAUJŲ MASINŲ FONDAS

"DRAUGO" Administracija nuosirdžiai dėkoja už aukas Naujų Masinų Fondui. Aukojo šie asmenys:

- Ercius, Alex \$5.00
- Gurskas, Joseph 5.00
- Knystautienė, Marija .. 2.50
- Avulis, J. 2.00
- Bačiauskas, Fel. 2.00
- Balukas, K. 2.00
- Dambrauskas, Povilas 2.00
- Graibus, A. Mrs. 2.00
- Grinis, K. 2.00
- Gruzdyv, V. Dr. 2.00
- Kalinauskas, Ag. Mrs. 2.00
- Kasparas, V. 2.00
- Kriauciūnas, J. Dr. 2.00
- Mikalauskas, Stanley .. 2.00
- Mockevičius, Jonas 2.00
- Navickas, Feliksas 2.00
- Rumsas, Juozas 2.00
- Staskus, Vladas 1.50
- Arlauskas, Jonas 1.00
- Beišys, Jonas 1.00
- Benišius, Antanas 1.00
- Daniusevičius, Juozas .. 1.00
- Gudėnas, Kazys 1.00
- Kervel, P. Mrs. 1.00
- Mažeikienė, Ona 1.00
- Melkus, Vladas 1.00
- Reinartas, Julijonas .. 1.00
- Sablovskis, Juozas 1.00
- Sodeika, Stepas 1.00
- Vencuckas, Joseph 1.00
- Wesley, Sophie 1.00
- Zemaitis, Antanas 1.00
- Skėma, Stasys 0.50

STATYBOS FONDAS

Aukojuosiems Statybos Fondui tariame nuosirdų ačiū. Aukojo šie asmenys:

- Bagdanavičius, Vlad. \$10.00
- Shurnis, Al. Mr. ir Mrs 5.00
- Sadbaras, Teodoras .. 2.00
- Tomkevičius, Vladas .. 2.00
- Vilimai, Ona ir Kazys 2.00
- Masevičius, Antanas .. 1.00

Marijos apsišėikimų Fatimoje 1917 metais aprašymas 128 pusl. Kaina \$1.00

Užsakymus kartu su pinigais atsiųskite: "DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.